

6

රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තිය හා රාජ්‍ය මූල්‍ය කටයුතු

6.1 සමස්ත නිරීක්ෂණ

2011 වසර සඳහා වූ අයවැයෙහි ප්‍රකාශයට පත්කළ රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති උපායමාර්ගය රාජ්‍ය මූල්‍ය ඒකාග්‍රතා ක්‍රියාවලිය අඛණ්ඩව පවත්වා ගැනීමට කැපවෙමින්, ඉහළ ආර්ථික වර්ධනයක් සඳහා අනුබල දෙන ආයෝජන දිරිගැන්වීම අරමුණු කරගෙන සකස් කරන ලදී. ඒ අනුව ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස අයවැය හිඟය 2010 වසරේ පැවති සියයට 8 ක සිට 2011 වසරේ දී සියයට 6.8 ක් දක්වා අඩු කිරීමට ඉලක්ක කරන ලදී. සමස්ත අයවැය හිඟය 2011 අයවැයෙන් ඉලක්කගත වූ මට්ටමේ රඳවා ගැනීම සඳහා රජයේ ආදායම සහ ප්‍රදාන ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස සියයට 15.6 ක් දක්වා වැඩිකර ගැනීමටත්, වර්තන වියදම ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස සියයට 16.1 ක මට්ටමේ පවත්වාගෙන යාමටත් අපේක්ෂා කරන ලද අතර ප්‍රාග්ධන වියදම් සහ ශුද්ධ ණයදීම් ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස සියයට 6.4 ක් දක්වා වැඩි කර ගැනීමට අපේක්ෂා කරන ලදී.

2011 වසරේ සමස්ත අයවැය හිඟය ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස සියයට 6.9 ක් වූ අතර, එය මුල් අයවැයෙන් අපේක්ෂා කළ මට්ටමට වඩා සුළු ඉහළ යාමකි. අයවැයෙන් අපේක්ෂා කළ මට්ටමට වඩා මුළු ආදායම සැලකිය යුතු ලෙස අඩු වුවද, රජයේ ආයෝජන ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස සියයට 6 කට වඩා වැඩි මට්ටමක පවත්වා ගනිමින් වර්තන වියදම් අඩු කිරීම මගින්, සමස්ත අයවැය හිඟය මූලික අයවැය ඇස්තමේන්තුවෙහි අපේක්ෂා කළ මට්ටමට ආසන්න අගයක පවත්වා ගැනීමට හැකි විය. සැලකිය යුතු මට්ටමේ නව බදු ප්‍රතිසංස්කරණ හමුවේ වුවත් එම ප්‍රතිසංස්කරණ ක්‍රියාවට නැංවීමේ දී ඇති වූ ප්‍රමාදවීම්,

බදු ප්‍රතිශත අඩුකිරීම් සහ අන්තර්ජාතික මිල ගණන්වල ඉහළ යාමෙන් දේශීය වෙළෙඳපොළට ඇති වන බලපෑම අවම කිරීමේ අරමුණ ඇතිව බදු නිදහස් කිරීම ලබාදීම රාජ්‍ය ආදායම අඩුවීමට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු විය.

6.2 රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති දිශාව හා ක්‍රියාමාර්ග

2011 වසර සඳහා වූ අයවැයෙහි සඳහන් ප්‍රධාන රාජ්‍ය මූල්‍ය දර්ශක මැදිකාලීන සාර්ව රාජ්‍ය මූල්‍ය රාමුවේ සඳහන් ඉලක්කයන්ට අනුකූල විය. ඒ අනුව ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස සමස්ත අයවැය හිඟය 2010 වසරේ පැවති සියයට 8 ක සිට 2011 වසරේ දී සියයට 6.8 ක් දක්වා තවදුරටත් අඩුකිරීමට ඇස්තමේන්තු කොට තිබිණ. වර්තන ගිණුමේ හිඟයෙහි ද ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස 2010 වසරේ පැවති සියයට 2.1 සිට 2011 වසරේ දී සියයට 0.8 ක් දක්වා ඒ හා සමාන අඩුවීමක් අපේක්ෂා කරන ලදී. තවද, ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස ප්‍රාථමික ගිණුමේ හිඟය ද 2010 වසරේ පැවති සියයට 1.7 සිට 2011 වසරේ සියයට 1.3 දක්වා අඩු කිරීමට අපේක්ෂා කරන ලදී. රාජ්‍ය මූල්‍ය ඒකාග්‍රතා ක්‍රියාවලිය මගින් ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස රාජ්‍ය ණය, 2010 වසරේ දී පැවති සියයට 81.9 සිට 2011 වසරේ දී සියයට 79.8 දක්වා අඩුවීමක් අපේක්ෂා කරන ලදී. රජයේ ආදායම් ඉහළ නංවා ගැනීමත් අපේක්ෂිත ඉහළ ආර්ථික වර්ධනයට අවශ්‍ය උපායමාර්ගිකව වැදගත් වන යටිතල පහසුකම් සංවර්ධන ව්‍යාපෘති සඳහා කරන ආයෝජන පවත්වා ගනිමින් පුනරාවර්තන වියදම් තාර්කිකරණය කිරීමත් කුලින් රාජ්‍ය මූල්‍ය ක්ෂේත්‍රයේ මෙම හිතකර වාතාවරණය ළඟාකර ගැනීමට අපේක්ෂා කෙරිණ.

රාජ්‍ය ආදායම් වැඩි කිරීමේ සහ ආයෝජකයන්ට හිතකර පරිසරයක් ඇති කිරීමේ අරමුණින් යුතුව බදු ක්‍රමය සරල කිරීම සහ බදු පදනම පුළුල් කිරීම සඳහා ප්‍රතිසංස්කරණ හඳුන්වා දෙන ලදී. පීඩාකාරී බදු කිහිපයක් ඉවත් කිරීම, බදු අනුපාත අඩු කිරීම, බදු කාණ්ඩ තාර්කිකරණය සහ බදු පදනම පුළුල් කිරීම ආදිය මෙම බදු ප්‍රතිසංස්කරණවලට ඇතුළත් විය. අඩු බදු අනුපාත සහ සරල බදු ක්‍රමයක් පැවතීම තුළින් බදු අනුකූලතාවය ඉහළ යන අතර ඉහළ බදු ආදායමක් රැස්කිරීම පහසුවනු ඇතැයි අපේක්ෂා කරයි. තවද, ඉහළ ආර්ථික වර්ධනයක් සඳහා අවශ්‍ය වන ආයෝජන දිරිගැන්වීම ඉලක්කකර ගෙන සහනදායී බදු අනුපාත, බදු නිදහස් කිරීම් සහ බදු විරාම ආදී විවිධ බදු දිරිගැන්වීම් ලබා දී ඇත.

ආදායම් බදු පදනම පුළුල් කිරීම හා බදු අනුකූලතාවය ඉහළ නැංවීමේ අරමුණ ඇතිව ආදායම් බදු ව්‍යුහය තාර්කිකරණය කිරීම සඳහා පියවර ගන්නා ලදී. 2011 අප්‍රේල් 1 වන දා සිට ක්‍රියාත්මක වන පරිදි පුද්ගල ආදායම් බදු සඳහා බලපැවැත්වෙන උපරිම බදු අනුපාතය සියයට 35 සිට සියයට 24 දක්වා අඩු කර ඇති අතර, බදු නිදහස් සීමාව රුපියල් 300,000 සිට රුපියල් 500,000 දක්වා වැඩි කර ඇත. මෙයට අමතරව සේවා නියුක්ති ආදායම එකම ආදායම පමණක් වන පුද්ගලයන් සඳහා උපයන විට ගෙවීමේ බද්ද (PAYE) අවසාන බද්ද ලෙස සලකන අතර, මෙහි බදු නිදහස් සීමාව රුපියල් 600,000 දක්වා ඉහළ නංවන ලදී. මෙතෙක් බදු අය නොකරන ලද, රාජ්‍ය සේවකයන්ගේ ඉපැයීම් ආදායම් බද්දට යටත් කරන ලද අතර එමගින් බදු පදනම පුළුල් විය. මත්පැන් සහ දුම්කොළ නිෂ්පාදන අලෙවිය, නිෂ්පාදනය සහ ආනයනය මත ලබන ලාභ සහ ආදායම් හැර අනෙකුත් සියලුම සංස්ථාපිත ආදායම් මත බදු සඳහා උපරිම සීමාව සියයට 35 සිට සියයට 28 දක්වා පහළ දමන ලද අතර, මත්පැන් සහ දුම්කොළ නිෂ්පාදන මත ආදායම් බදු අනුපාතය සියයට 40 දක්වා වැඩි කරන ලදී. තවද, ඉදිකිරීම්, සංචාරක කර්මාන්තය, සුදුසුකම්ලත් අපනයන සහ බදු අයකරන ආදායම රුපියල් මිලියන 5 නොඉක්මවන සමාගම් ආදී තෝරාගත් අංශ සඳහා අදාළ වන සහනදායී බදු අනුපාතය සියයට 15 සිට සියයට 12 දක්වා අඩු කරන ලදී. මීට අමතරව කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යාපාර (SMEs) සඳහා සහාය සැලසීමට ආර්ථික සේවා ගාස්තු (ESC) සඳහා අදාළ වන පිරිවැටුම් සීමාව කාර්තුවකට රුපියල් මිලියන 7.5 සිට කාර්තුවකට රුපියල් මිලියන 25 දක්වා ඉහළ දමන ලදී. තවද බදු අනුකූලතාවය වැඩිකිරීම සඳහා ආර්ථික සේවා ගාස්තු අනුපාත ව්‍යුහය සරළ කිරීම හා කාර්තුමය වශයෙන් ගෙවන පදනම යටතේ වාර්ෂිකව බදු වාර්තා ගොනු කිරීම සඳහා අවසර දෙන ලදී.

බදු අනුපාත කිහිපයක් සහිතව පැවති එකතු කළ අගය මත බදු (VAT) ව්‍යුහය සියයට 12 ක තනි බදු අනුපාතයක් යටතට ගෙනමින් එකතු කළ අගය මත පනවන බදු ක්‍රමය සරල කරන ලදී. තවද, නිමැවුම් බදුවලින් සියයට 85 ක් දක්වා සීමාකර තිබූ යෙදවුම් බදු නැවත අයකර ගැනීමේ ප්‍රතිශතය සියයට 100 ක් දක්වා 2011 ජනවාරි 1 වන දින සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි වැඩිකළ අතර, 2010 දෙසැම්බර් 31 වන විට ලබා නොගත් යෙදවුම් බදු සඳහා නව හිලව් කිරීමේ ක්‍රමයක් හඳුන්වා දෙන ලදී. මීට අමතරව අපනයන සංවර්ධන මණ්ඩලය සහ රෙදිපිළි පංගු මණ්ඩලය මගින් මෙතෙක් ක්‍රියාත්මක කරන ලද එකතු කළ අගය මත බදු විලම්භනය කිරීමේ ක්‍රියාදාමය දේශීය ආදායම් කොමසාරිස් ජෙනරාල් යටතට ගෙන එන ලදී. අපනයනකරුවන්ට භාණ්ඩ සපයන්නන්, අපනයන භාණ්ඩ දියුණු කිරීම සඳහා අපනයනකරුවන්ට අගය එකතු කළ සේවාවන් සපයනු ලබන සැපයුම්කරුවන් සහ විශේෂ ව්‍යාපෘති සඳහා සැපයීම් කරන සැපයුම්කරුවන් සඳහා ද යෙදවුම් බදු ප්‍රතිදාන ක්‍රමය ව්‍යාප්ත කරන ලදී. මූල්‍ය සේවා සඳහා වන එකතු කළ අගය මත බදු අනුපාතය සියයට 20 සිට සියයට 12 දක්වා අඩුකිරීමෙන් හා සංස්ථාපිත ආදායම් බදු අනුපාතය සියයට 35 සිට සියයට 28 ක් දක්වා අඩු කිරීමෙන් වූ බදු ඉතුරුම්, විශේෂිත අංශ සඳහා සහනදායී පොලී අනුපාතයක් යටතේ දිගුකාලීන ණය පහසුකම් සැලසීමේ අරමුණෙන් අදාළ මූල්‍ය ආයතනයන්හි ආයෝජන අරමුදල් ගිණුමක තැන්පත් කිරීම සඳහා එම ආයතනවලට උපදෙස් ලබා දෙන ලදී.

2011 අයවැය මගින් හඳුන්වා දුන් ප්‍රධාන ප්‍රතිපත්තිය වෙනස්කමක් වූයේ, පළාත් සභා විසින් එකතු කරන ලද පිරිවැටුම් බද්ද අහෝසි කිරීම සහ තොග සහ සිල්ලර වෙළඳාම ද ඇතුළත් කරමින් ජාතිය ගොඩනැගීමේ බද්දෙහි (NBT) බදු පදනම පුළුල් කිරීමයි. පිරිවැටුම් බද්ද අහෝසි කිරීමෙන් පළාත් සභාවලට ඇතිවන ආදායම් අහිමිවීම පියවීම සඳහා ජාතිය ගොඩනැගීමේ බදු මගින් එකතුවන ආදායමෙන් තුනෙන් එකක් මධ්‍යම රජය විසින් පළාත් සභාවෙහි ලබාදෙනු ඇත. තවද, ජාතිය ගොඩනැගීමේ බද්ද අදාළ පිරිවැටුමෙන් සියයට 3 සිට සියයට 2 ක් දක්වා අඩු කරන ලදී. යම් බෙදාහරින්නකුගේ බදුවලට යටත්වන පිරිවැටුමෙන් හතරෙන් තුනක් සහ, තොග සහ සිල්ලර වෙළෙඳාමේ නියුතුවන්නන්ගේ බදුවලට යටත්වන පිරිවැටුමෙන් භාගයක් ජාතිය ගොඩනැගීමේ බද්දෙන් නිදහස් කරන ලදී. මීට අමතරව, ජාතිය ගොඩනැගීමේ බද්දට යටත් නොවන පිරිවැටුම් සීමාව දැනට පවතින කාර්තුවකට රුපියල් 650,000 සිට කාර්තුවකට රුපියල් 500,000 දක්වා අඩු කරන ලදී. නමුත් හෝටලයක්, ආගන්තුක

නිවාසයක් හෝ ආපනශාලාවක් පවත්වා ගෙන යාම, දේශීයව සපයාගත් කෘෂි නිෂ්පාදන වෙළෙඳපොළට සකස් කිරීම, අධ්‍යාපන සේවා සැපයීම සහ ශ්‍රම සැපයුම් වැනි තෝරාගත් කාර්යයන් සඳහා වන පිරිවැටුම් සීමාව කාර්තුවකට රුපියල් මිලියන 25 ක් දක්වා ඉහළ දමන ලදී.

පීඩාකාරී බදු වර්ග කිහිපයක් ඉවත් කිරීම හා එකම කර්මාන්තයකට අදාළ වන විවිධ බදු වර්ග වෙනුවට තනි බද්දක් හඳුන්වාදීම මගින් බදු ක්‍රමය සරළ කරන ලදී. ඒ අනුව සමාජ වගකීම් බද්ද (SRL), ප්‍රාදේශීය යටිතල පහසුකම් සංවර්ධන බද්ද (RIDL) සහ හර බද්ද වැනි බදු වර්ග කිහිපයක් ඉවත් කරන ලදී. මීට අමතරව විදුලි සංදේශ සේවා මත වූ සෙලියුලර් ජංගම දුරකථන ග්‍රාහක බද්ද, එකතු කළ අගය මත බද්ද, ජාතිය ගොඩනැගීමේ බද්ද සහ පරිසර සංරක්ෂණ බද්ද වෙනුවට සියයට 20 ක සංයුක්ත විදුලි සංදේශ බද්දක් පනවන ලදී.

ඉහළ යන අන්තර්ජාතික මිල ගණන් නිසා දේශීය මිලට ඇති වන බලපෑම අවම කිරීම සඳහා රජය විසින් ඇතැම් වෙළෙඳ භාණ්ඩ මත පනවා තිබූ බදු සංශෝධනය කරන ලදී. 2011 ජනවාරි මස දී පෙට්‍රල් ආනයනය මත වූ අර්ධ තීරුබදු අත්හැරීම වැඩි කරන ලදී. 2011 අප්‍රේල් වන විට පෙට්‍රල් ආනයනය සඳහා සම්පූර්ණ තීරුබදු අත්හැරීමක් ලබා දෙන ලද අතර, ඒ අනුව ලීටරයට රුපියල් 25 ක නිෂ්පාදන බද්ද සහ සියයට 5 ක වරාය සහ ගුවන් තොටුපොළ සංවර්ධන බද්ද පමණක් පෙට්‍රල් ආනයන මත අදාළ විය. 2011 වසරේ දී ඩීසල් ආනයනය සඳහා සම්පූර්ණ තීරුබදු අත්හැරීමක් ලබා දුන් අතර, ඒ අනුව ලීටරයට රුපියල් 2.50 ක් වන නිෂ්පාදන බද්ද සහ සියයට 5 ක් වන වරාය සහ ගුවන් තොටුපොළ සංවර්ධන බද්ද පමණක් ඩීසල් ආනයන මත අදාළ විය. 2011 ජනවාරි අවසාන වන විට කිරිපිටි ආනයන සඳහා ද සම්පූර්ණ තීරුබදු අත්හැරීමක් ලබාදෙන ලදී. දේශීය වෙළෙඳපොළ මිල ස්ථාවරව පවත්වාගෙන යාම සඳහා අර්තාපල්, එෆ්ෂු, මෑ වර්ගයේ ඇට, සහ වියළි මිරිස් මත පැනවූ විශේෂ වෙළෙඳ භාණ්ඩ බද්දෙහි (SCL) වෙනස්කම් සිදුකරන ලදී. තවද, දේශීය නිෂ්පාදනය දිරිගැන්වීම සඳහා උදු, කවිපි සහ තෝරාගත් කුළුබඩු වර්ග සඳහා විශේෂ වෙළෙඳ භාණ්ඩ බද්ද පනවන ලදී.

ඉදිරි ආර්ථික වර්ධනය සඳහා උපකාරී වන පෞද්ගලික ආයෝජන දිරිගැන්වීම සඳහාත් සෘජු විදේශ ආයෝජන ගෙන්වා ගැනීම සඳහාත් විවිධ බදු දිරිගැන්වීම් ලබා දෙන ලදී. සියලුම ආයෝජකයන්ට පොදු තරගකාරී පරිසරයක් නිර්මාණය කිරීම සඳහා, ආයෝජන මණ්ඩලය මගින් උපායමාර්ගිකව වැදගත්

යැයි හඳුනාගෙන ඇති සහ කැබිනට් මණ්ඩල අනුමැතිය ලද 2011 අංක 12 දරන ක්‍රමෝපාය සංවර්ධන ව්‍යාපෘති (සංශෝධන) පනත යටතේ එන සමහර ව්‍යාපෘති හැරුණු කොට අනෙකුත් සියලුම බදු දිරිගැන්වීම් දේශීය ආදායම් පනත යටතට ගෙන එන ලදී. ධීවර කර්මාන්තය, කෘෂිකාර්මික බීජ නිෂ්පාදනය සහ වගාකිරීමට ගන්නා ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය සඳහා කරන ආයෝජන සඳහා අවුරුදු 5 ක බදු විරාමයක් ද, නව ව්‍යාපාරයක් සඳහා කළ රුපියල් මිලියන 50 ඉක්මවන ආයෝජනයක් වෙනුවෙන් අවුරුදු 3 ක බදු විරාමයක් ද ප්‍රදානය කරන ලදී. තවද එ.ජ.ඩොලර් මිලියන 3 ඉක්මවන නව ආයෝජනයක් සඳහා අවුරුදු 7 ක බදු විරාමයක් ප්‍රදානය කරන ලදී. මීට අමතරව නව ආයෝජන දිරිගැන්වීමේ අරමුණෙන්, තක්සේරු ආදායම නිශ්චය කිරීමේ දී, 2011 අප්‍රේල් 1 වන දිනෙන් පසු අත්පත් කර ගන්නා යන්ත්‍ර හෝ පිරිසික සඳහා තුනෙන් එකක් වූ ප්‍රාග්ධන දීමනාවක් ද ලබාදෙන ලද අතර අප්‍රේල් 1 වන දිනෙන් පසුව ඉදිකරනු ලබන ගොඩනැගිල්ලක් සඳහා සියයට 10 ක ප්‍රාග්ධන දීමනාවක් ද ලබාදෙන ලද අතර පර්යේෂණ හා සංවර්ධන වියදම් වටිනාකම මෙන් සියයට 200 ක් බදු අය කළ හැකි ආදායමින් අඩු කිරීමට ද අවසර ලබා දෙන ලදී.

බදු පරිපාලනය වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා පියවර කිහිපයක් ගන්නා ලදී. දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුවේ බදු අභියාචන ක්‍රියාවලිය කාර්යක්ෂම කිරීම සඳහාත් කලින් පැවති බදු අභියාචන ක්‍රමයේ ගැටලු නිරාකරණය කිරීම සඳහාත්, 2011 අංක 23 දරන බදු අභියාචනා කොමිසන් සභා පනත යටතේ, බදු අභියාචනා කොමිසමක් පිහිටුවන ලදී. බදු නීති අර්ථ නිරූපනය කිරීමේ දී සමානත්වය සහතික කරනු සඳහා අවශ්‍ය අවස්ථාවන් හි දී නිර්දේශ සහ උපදෙස් නිකුත් කිරීමටත්, නීතියේ සඳහන් නියමයන් අර්ථ නිරූපනය කිරීම සඳහාත් බදු නීති අර්ථ නිරූපන කමිටුවක් ස්ථාපනය කරන ලදී. මීට අමතරව, බදු පැහැර හැරීම් පිළිබඳව කටයුතු කිරීම සඳහා බදු පැහැරහැරීම් (විශේෂ විධිවිධාන) පනත යටතේ, බදු පැහැර හැරීම් නැවත අයකර ගැනීමට වෙනම ඒකකයක් පිහිටුවා ඇත. රාජ්‍ය මූල්‍ය කළමනාකරණ ප්‍රතිසංස්කරණ වැඩසටහන යටතේ බදු එකතු කිරීමේ ක්‍රියාවලිය ස්වයංක්‍රීය කිරීම සඳහා ආදායම් එක්රැස්කරන ආයතන නවීකරණය කිරීමේ වැඩසටහන අඛණ්ඩව ක්‍රියාත්මක විය. බදු අනුකූලතාවය වැඩිකිරීම සඳහාත් දැනට බදුජාලය තුළ ලියාපදිංචි වී නැති නමුත් බදු ගෙවීමට බැඳී සිටින පුද්ගලයන් බදු ක්‍රමය තුළට ඇතුළත් කිරීම සඳහාත් ආදායම් එක්රැස් කරන ආයතන මගින් දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී.

රාජ්‍ය වියදම් සම්බන්ධයෙන් ද ප්‍රතිපත්තිමය වෙනස්කම් කිහිපයක් සිදුකරන ලදී. 2011 ජනවාරි මස සිට ක්‍රියාත්මක වන පරිදි සියලුම රාජ්‍ය අංශයේ සේවකයන් හට ඔවුන්ගේ මූලික වැටුපෙන් සියයට 5 ට සමානවන විශේෂ දීමනාවක් ලබාදීමට කටයුතු කරන ලදී. මීට අමතරව රාජ්‍ය අංශයේ මාණ්ඩලික නොවන පන්තියේ සේවකයන්ගේ ජීවන වියදම් දීමනාව 2011 ජනවාරි මස 1 වන දා සිට ද, මාණ්ඩලික පංතියේ සේවකයන්හට එම දීමනාව 2011 ජූලි මස 1 වන දා සිට ද ක්‍රියාත්මක වන පරිදි රුපියල් 5,850 ක් දක්වා රුපියල් 600 කින් වැඩි කරන ලදී. විශ්‍රාමිකයන් සඳහා ජීවන වියදම් දීමනාව මසකට රුපියල් 2,675 ක් දක්වා රුපියල් 300 කින් 2011 ජනවාරි මස 1 වන දා සිට වැඩි කරන ලදී. තවද, 2011 ජූලි මස 1 වන දා සිට ක්‍රියාත්මක වන පරිදි, 2004 ජනවාරි 1 දිනට පෙර විශ්‍රාම ගිය පුද්ගලයන් සඳහා මසකට රුපියල් 750 කින් ද, 2004 ජනවාරි 1 දින සහ 2005 දෙසැම්බර් 31 දින අතර කාලය තුළ දී විශ්‍රාම ගිය පුද්ගලයන් සඳහා මසකට රුපියල් 250 කින් ද විශ්‍රාම වැටුප් වැඩිවීම් ලබා දෙන ලදී. වී ගොවිතැන සඳහා ලබාදුන් පොහොර සහනාධාරය අනෙකුත් සියලුම වගාවන් සඳහා ද ලබාදීමට කටයුතු කෙරිණ. වී වගාව සඳහා කිලෝ ග්‍රෑම් 50 ක පොහොර බැගයක් රුපියල් 350 ක සහනාධාර මිලකට ලබා දෙන ලද අතර, අනෙකුත් සියලු වගාවන් සඳහා කිලෝ ග්‍රෑම් 50 ක අමිශ්‍ර පොහොර බැගයක් සඳහා රුපියල් 1,200 ක් ද කිලෝ ග්‍රෑම් 50 ක මිශ්‍ර පොහොර බැගයක් සඳහා රුපියල් 1,300 ක් ද ලෙස සහනදායී මිල ගණන් නියම කරන ලදී.

සර්ව සහභාගිත්වයක් සහිත තිරසාර ආර්ථික වර්ධනයක් ළඟාකර ගැනීමට යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය සඳහා සිදුකරන ආයෝජනයන්හි වැදගත්කම වටහා ගනිමින්, උපායමාර්ගිකව වැදගත්වන යටිතල පහසුකම් සංවර්ධන ව්‍යාපෘති කිහිපයක් ක්‍රියාවට නැංවීම වේගවත් කිරීම මෙන්ම ප්‍රාදේශීය වශයෙන් සමතුලිත ආර්ථික වර්ධනයක් ළඟාකර ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය ප්‍රාදේශීය යටිතල පහසුකම් සංවර්ධන ව්‍යාපෘති සඳහා වන ආයෝජන කෙරෙහි ද රාජ්‍ය ආයෝජන වැඩසටහනෙහි අවධානය යොමු විය. මේ අනුව ජාතික, ප්‍රාදේශීය සහ ග්‍රාමීය මට්ටමේ මාර්ග පද්ධතිය සංවර්ධනය කිරීම සඳහා සැලකිය යුතු ආයෝජනයක් සිදුකරන ලදී. “ගම නැගුම” “මඟ නැගුම” සහ “උතුරු වසන්තය” යන වැඩසටහන් යටතේ මාර්ග සහ අනෙකුත් යටිතල පහසුකම් සංවර්ධන ව්‍යාපෘති රැසක් ක්‍රියාත්මක වෙමින් පවතී. වරාය සංවර්ධනය, බලශක්ති ක්ෂේත්‍රයේ ධාරිතාවය පුළුල් කිරීම, ග්‍රාමීය ප්‍රදේශවලට විදුලිය සඳහා ඇති ප්‍රවේශය වැඩි කිරීම සහ ජල සැපයුම ඉහළ නැංවීම හා වාරිමාර්ග පහසුකම්

වැඩිදියුණු කිරීමේ ව්‍යාපෘති රැසක් වසර තුළ දී ක්‍රියාත්මක විය.

6.1 සංඛ්‍යා සටහන **රාජ්‍ය මූල්‍ය කටයුතු පිළිබඳ සමීක්ෂණිකය**

ශීර්ෂය	2010		2011	
	අනුමත ඇස්තමේන්තු	තාවකාලික	අනුමත ඇස්තමේන්තු	2012
රුපියල් මිලියන				
මුළු ආදායම සහ ප්‍රදාන	834,188	985,920	949,917	1,126,081
මුළු ආදායම	817,279	963,320	934,776	1,106,081
බදු ආදායම	724,747	861,943	812,611	1,000,559
බදු නොවන ආදායම	92,532	101,377	122,166	105,522
ප්‍රදාන	16,909	22,600	15,141	20,000
වියදම් සහ ආපසු ගෙවීම්	1,280,205	1,419,664	1,400,097	1,594,946
අඩුකළ පසු ණය දීම් වර්තන	937,094	1,017,155	1,006,633	1,107,902
ප්‍රාග්ධන සහ ශුද්ධ ණය දීම්	343,111	402,509	393,465	487,044
එයින් රාජ්‍ය ආයෝජන	356,519	413,546	407,488	497,465
වර්තන ශිඤ්ඤමේ අතිරික්තය (+)/ගිහය (-)	-119,815	-53,835	-71,856	-1,821
ප්‍රාථමික ශිඤ්ඤමේ අතිරික්තය (+)/ගිහය (-)	-93,425	-79,816	-93,481	-98,865
සමස්ත අයවැය අතිරික්තය (+)/ගිහය (-)	-446,017	-433,744	-450,180	-468,865
මූල්‍යනය	446,017	433,744	450,180	468,865
විදේශීය මූල්‍යනය (අ)	243,788	143,750	218,956	197,264
දේශීය මූල්‍යනය	202,229	289,994	231,224	271,602
වෙළෙඳපොළ ණය ගැනීම්	191,999	289,994	236,022	271,602
බැංකු නොවන	193,891	247,994	44,171	207,602
බැංකු	-1,892	42,000	191,850	64,000
මූල්‍ය අධිකාරිය	-32,112	ලැ.නො.	185,848	ලැ.නො.
වාණිජ බැංකු	30,220	ලැ.නො.	6,002	ලැ.නො.
වෙළෙඳපොළ නොවන ණය ගැනීම්	10,230	-	-4,798	-
ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස				
මුළු ආදායම සහ ප්‍රදාන	14.9	15.6	14.5	15.0
මුළු ආදායම	14.6	15.2	14.3	14.7
බදු ආදායම	12.9	13.6	12.4	13.3
බදු නොවන ආදායම	1.7	1.6	1.9	1.4
විදේශීය ප්‍රදාන	0.3	0.4	0.2	0.3
වියදම් සහ ආපසු ගෙවීම්	22.9	22.4	21.4	21.2
අඩුකළ පසු ණය දීම් වර්තන	16.7	16.1	15.4	14.8
ප්‍රාග්ධන සහ ශුද්ධ ණය දීම්	6.1	6.4	6.0	6.5
එයින් රාජ්‍ය ආයෝජන	6.4	6.5	6.2	6.6
වර්තන ශිඤ්ඤමේ අතිරික්තය (+)/ගිහය (-)	-2.1	-0.8	-1.1	...
ප්‍රාථමික ශිඤ්ඤමේ අතිරික්තය (+)/ගිහය (-)	-1.7	-1.3	-1.4	-1.3
සමස්ත අයවැය අතිරික්තය (+)/ගිහය (-)	-8.0	-6.8	-6.9	-6.2
මූල්‍යනය	8.0	6.8	6.9	6.2
විදේශීය මූල්‍යනය (අ)	4.4	2.3	3.4	2.6
දේශීය මූල්‍යනය	3.6	4.6	3.5	3.6
වෙළෙඳපොළ ණය ගැනීම්	3.4	4.6	3.6	3.6
බැංකු නොවන	3.5	3.9	0.7	2.8
බැංකු	...	0.7	2.9	0.9
මූල්‍ය අධිකාරිය	-0.6	ලැ.නො.	2.8	ලැ.නො.
වාණිජ බැංකු	0.5	ලැ.නො.	0.1	ලැ.නො.
වෙළෙඳපොළ නොවන ණය ගැනීම්	0.2	-	-0.1	-

මූලාශ්‍රය: මුදල් හා ක්‍රම සම්පාදන අමාත්‍යාංශය

(අ) විදේශීය ආයෝජකයින්, විදේශගත ශ්‍රී ලාංකික ශ්‍රමිකයන් සහ විදේශයන්හි වෙළෙඳන ශ්‍රී ලාංකිකයින් වෙත නිකුත් කරන ලද භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර හා භාණ්ඩාගාර බිල්පත් ඇතුළත් ය.

රාජ්‍ය ව්‍යවසායන්වල ක්‍රියාකාරිත්වය ඉහළ නැංවීම සඳහා ප්‍රතිපත්තිමය ක්‍රියාමාර්ග රැසක් ගන්නා ලදී. මෙම ආයතනවල මූල්‍ය ශක්‍යතාවය ඉහළ නැංවීම සඳහා පිරිවැය මත පදනම්ව මිල නිර්ණය කිරීමේ ප්‍රතිපත්තියක් ක්‍රියාත්මක කිරීමට නිර්දේශ කර ඇත. තවද, අභියෝගාත්මක අවස්ථාවන්වලට මුහුණදීම සඳහා නව විසඳුම් සෙවීමේ දී රාජ්‍ය ව්‍යවසායයන්වල අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයට විශේෂ කාර්යභාරයක් පැවරේ. උපායමාර්ගික වැදගත්කමක් ඇති රාජ්‍ය ව්‍යවසායන්වල අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයට පෞද්ගලික අංශයේ ව්‍යවසායකයන් සහ වෘත්තිකයන් පත්කිරීම සහ තම අධීක්ෂණය යටතේ රාජ්‍ය ව්‍යවසායයන් 23 ක් ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීම තුළින් එම අර්ධ ක්‍රියාකාරී රාජ්‍ය ව්‍යවසායයන් සහ රාජ්‍ය වත්කම්වල ක්‍රියාකාරිත්වය වර්ධනය කිරීමට රාජ්‍ය සම්පත් සහ ව්‍යවසායය සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය සක්‍රීය කාර්යභාරයක් සිදුකරයි. මෙම ක්‍රියාවලියේ කොටසක් ලෙස, බී. සී. සී. ලංකා සමාගම, කන්තලේ හා හිඟුරාන සීනි සමාගම්, සෙරමික් සමාගම, ලංකා ෆැබ්‍රික්ස්, සඵසල සහ රබර් නිෂ්පාදන සහ අපනයන සමාගම වැනි ආයතන කිහිපයක් ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීම සිදුවෙමින් පවතී. මීට අමතරව, සීමාසහිත රාජ්‍ය සම්පත් කළමනාකරණ සමාගම නමින් මවි සමාගමක්, එම සමාගම යටතේ පවතින රාජ්‍ය ව්‍යවසායයන් කොළඹ කොටස් වෙළෙඳපොළේ ලැයිස්තුගත කිරීමට සුදුසු තත්ත්වයට පත්කිරීමේ අරමුණෙන් පිහිටුවන ලදී. රාජ්‍ය ව්‍යවසායයන්වල උගත උපයෝජන ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි, යන්ත්‍ර හා පිරියත ඇතුළු අනෙකුත් වත්කම්වල ඵලදායී ලෙස උපයෝජනය ඉහළ නැංවීම ද, එම රාජ්‍ය ව්‍යවසායන්වල මූල්‍ය ක්‍රියාකාරිත්වය වර්ධනයට ගන්නා ලද තවත් ප්‍රධාන ක්‍රියාමාර්ගයකි.

රාජ්‍ය ණය කළමනාකරණ උපායමාර්ගයේ අවධානය යොමුවූයේ, රජය සඳහා අවම පිරිවැයක් යටතේ අරමුදල් සම්පාදනය කිරීම සහ අවදානම් අවම කිරීම කෙරෙහිය. ණය කල්පිරීම් ඒකරාශී වීම තුළින් ඇතිවන ප්‍රතිමූල්‍යකරණය අවදානම අවම කිරීම සඳහා කෙටිකාලීන පරිණතියකින් යුත් රාජ්‍ය සුරැකුම්පත් වෙනුවට දිගුකාලීන කල්පිරීමක් සහිත භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර නිකුත් කරන ලදී. රටේ ඇති වූ සතුටුදායක සාර්ව ආර්ථික ප්‍රගතිය හේතුවෙන් ගෙන ණය ශ්‍රේණිගත කිරීමේ ආයතන මගින් 2011 ජුනි මස දී රටේ ස්වෛරීත්ව ශ්‍රේණිගත කිරීම ඉහළ නංවන ලදී. මේ අනුව, ස්ටැන්ඩර්ඩ් සහ පුවර්ස් (Standard & Poor's) ශ්‍රී ලංකාවේ විදේශ ව්‍යවහාර මුදල් ස්වෛරීත්ව ණය ශ්‍රේණිගත කිරීම B+ ලෙස තහවුරු කරමින් ධනාත්මක ඉදිරි දැක්මක් සහිත මට්ටම දක්වා ඉහළ නංවන ලද අතර,

ෆිච් රේටින්ග්ස් (Fitch Ratings) ආයතනය සිය ශ්‍රේණිගත කිරීම BB- දක්වා උසස් කරමින් ඉදිරි දැක්ම 'ස්ථාවර' බවට තහවුරු කරන ලදී. මේ අතර, මුඩ්ස් (Moody's) ආයෝජක සේවා ආයතනය විසින් B1 ශ්‍රේණිගත කිරීම පිළිබඳ දැක්ම 'ස්ථාවර' සිට 'ධනාත්මක' තත්ත්වයට ඉහළ නංවන ලදී. ඉහළ මට්ටමක පැවති ආයෝජක විශ්වාසය සහ අන්තර්ජාතික වෙළෙඳපොළවල පැවති අඩු පොලී අනුපාත ප්‍රයෝජනයට ගෙන, රජය විසින් 2011 ජූලි මස දී එ.ජ.ඩොලර් බිලියන 1 ක වටිනාකමින් යුත් ජාත්‍යන්තර ස්වෛරීත්ව බැඳුම්කරයක් නිකුත් කරන ලදී. මෙම නිකුතුව වසර 10 ක පරිණත කාලයක් ද එක්සත් ජනපද භාණ්ඩාගාරයේ වසර 10 ක බැඳුම්කරයකට වඩා පදනම් අංක 332 ක පරාසයකින් යුක්තව සියයට 6.25 ක ස්ථාවර ඵලදා අනුපාතිකයක් ද සහිතව මිල කරන ලදී. මෙම බැඳුම්කර නිකුතුවෙන් ලද මුදල්, ඉහළ පිරිවැයක් සහිත දේශීය ණය පියවීම මගින් රජයේ නොපිය වූ ණය ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීමට යොදාගන්නා ලදී. තවද මෙමගින් දේශීය වෙළෙඳපොළ සහ පොලී අනුපාත කෙරෙහි වන අනිසි බලපෑම අවම කිරීමට ද බලාපොරොත්තු විය. සම්පත් ලබාගැනීමට ඇති හැකියාව ඉහළ නැංවීම තුළින් ආර්ථික වර්ධනයට සහායවීමත් පොලී අනුපාත කෙරෙහි වන බලපෑම අවම කිරීමත් අරමුණින්, භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර සහ බිල්පත්වල විදේශ ආයෝජනයට ඇති සීමාව එම එක් එක් සුරැකුම්පත්වල නොපියවූ මුළු වටිනාකමෙන් සියයට 10 සිට සියයට 12.5 දක්වා ඉහළ නංවන ලදී.

6.3 රජයේ අයවැය කටයුතු

ආදායම සහ ප්‍රදාන

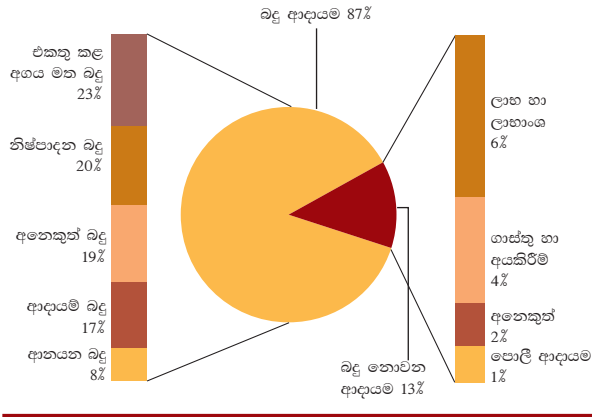
ආදායම

2011 වසරේ දී රජයේ මුළු ආදායම ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස 2010 වසරේ පැවති සියයට 14.6 සිට සියයට 14.3 දක්වා පහත වැටුණු අතර, බදු කිහිපයක් ඉවත් කිරීම, බදු අනුපාතයන් අඩු කිරීම සහ බදු නිදහස් කිරීම් දීර්ඝ කිරීම ආදිය මෙයට හේතු විය. නමුත්, ඉහළ ආර්ථික වර්ධනයත්, ආනයනවල ඇති වූ සැලකිය යුතු වර්ධනයත් නිසා, 2010 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 817.3 ක් වූ මුළු ආදායම 2011 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 934.8 ක් දක්වා සියයට 14.4 කින් වර්ධනය විය.

2011 වසරේ දී බදු ආදායම, ආදායම් මත පදනම් වූ බදු, නිෂ්පාදන බදු හා ආනයන මත වූ බදු රැස්කිරීම ඉහළ යාම හේතුවෙන් නාමික වශයෙන් රුපියල් බිලියන 812.6 ක් දක්වා සියයට 12.1 කින් වැඩි

6 රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තිය හා රාජ්‍ය මූල්‍ය කටයුතු

6.1 රජය සටහන රාජ්‍ය ආදායමේ සංයුතිය - 2011

වුවද, ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස එය 2010 වසරේ පැවති සියයට 12.9 සිට සියයට 12.4 දක්වා පහත වැටුණි. බදු ක්‍රමය සරල කිරීම සඳහාත්, ආදායම් වැඩිකර ගැනීම සඳහාත්, 2011 වසර සඳහා වූ අයවැය මගින් සැලකිය යුතු බදු ප්‍රතිසංස්කරණ සහ බදු තාර්කිකරණය සඳහා ක්‍රියාමාර්ග හඳුන්වාදුන්න ද, එම වෙනස්කම්වල සම්පූර්ණ බලපෑම ඇතිවීම සඳහා සැලකිය යුතු තරම් කාලසීමාවක් ගතවනු ඇත. 2011 වසරේ ප්‍රධාන බදු ආදායම් මූලාශ්‍රය වූයේ පරිභෝජනය මත පැනවූ බදු වූ අතර, එය මුළු බදු ආදායමෙන් සියයට 80.6 ක් පමණ නියෝජනය කරන ලදී. කෙසේ නමුත්, මුළු බදු ආදායමෙන් ආදායම් බදු ප්‍රතිශතය 2010 වසරේ පැවති සියයට 18.7 සිට 2011 වසරේ දී සියයට 19.4 දක්වා ඉහළ ගියේය. සංස්ථාපිත ඉපැයීම ඉහළ යාම නිසා සංස්ථාපිත ආදායම් බදු ඉහළ යාමත්, ආර්ථික සේවා ගාස්තු ආදායම ඉහළ යාමත් නිසා ආදායම් බදුවල සැලකිය යුතු වර්ධනයක් දක්නට ලැබිණි. බදු නොවන ආදායම පෙර වසරට සාපේක්ෂව රුපියල් බිලියන 122.2 ක් දක්වා සියයට 32 කින් සැලකිය යුතු වර්ධනයක් පෙන්නුම් කරන ලදී. ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව ද ඇතුළු රාජ්‍ය ආයතනවල ලාභ සහ ලාභාංශ පැවරීම ඉහළ යාම සහ ප්‍රධාන වශයෙන් මෝටර් වාහන ලියාපදිංචි ගාස්තු ඇතුළුව ගාස්තු හා අයකිරීම් ඉහළ යාම බදු නොවන ආදායම ඉහළ යාමට හේතු විය.

2011 වසරේ ආදායම් බදු රැස්කිරීම 2010 වසරේ වාර්තා වූ රුපියල් බිලියන 135.6 සිට රුපියල් බිලියන 157.3 දක්වා සියයට 16 කින් වැඩි වුවද ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස එය පසුගිය වසරේ මෙන්ම සියයට 2.4 ක මට්ටමේ පැවතුණි. 2011 වසරේ දී හිතකර ආර්ථික පසුබිම තුළ ආදායම්වල වූ වර්ධනය හේතුවෙන් ආදායම් බදුවල සැලකිය යුතු වර්ධනයක් දක්නට ලැබුණි. බැංකු සහ මූල්‍ය සේවා අංශය, ආහාර පාන සහ දුම්කොළ

6.2 සංඛ්‍යා සටහන ආර්ථික වර්ගීකරණයට අනුව ආදායම

ශීර්ෂය	2010	2011		2012
	රුපියල් මිලියන	අනුමත අයුග්‍යතාවය	නාවකාලික	අනුමත අයුග්‍යතාවය
බදු ආදායම	724,747	861,943	812,611	1,000,559
ආදායම් බදු	135,623	154,883	157,309	190,270
එකතුකළ අගය මත බදු	219,990	238,390	215,576	264,917
නිෂ්පාදන බදු	129,864	152,250	186,010	223,125
ආනයන මත බදු	64,163	92,803	75,974	93,830
අනෙකුත් බදු	175,107	223,617	177,742	228,417
බදු නොවන ආදායම	92,532	101,377	122,166	105,522
මුළු ආදායම	817,279	963,320	934,776	1,106,081
ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස				
බදු ආදායම	12.9	13.6	12.4	13.3
ආදායම් බදු	2.4	2.4	2.4	2.5
එකතුකළ අගය මත බදු	3.9	3.8	3.3	3.5
නිෂ්පාදන බදු	2.3	2.4	2.8	3.0
ආනයන මත බදු	1.1	1.5	1.2	1.3
අනෙකුත් බදු	3.1	3.5	2.7	3.0
බදු නොවන ආදායම	1.7	1.6	1.9	1.4
මුළු ආදායම	14.6	15.2	14.3	14.7

මූලාශ්‍රය: මුදල් හා ක්‍රම සම්පාදන අමාත්‍යාංශය

අංශය, විදේශ වෙළෙඳාම සහ ඉදිකිරීම් ක්ෂේත්‍රයේ ඇති වූ වර්ධනය හේතුවෙන් සංස්ථාපිත බදු ආදායම රුපියල් බිලියන 77.4 ක් දක්වා සියයට 35.4 කින් වැඩි විය. උපයන විට ගෙවීම් බද්ද (PAYE) රාජ්‍ය අංශයේ සේවකයන් හට හඳුන්වා දුන්න ද, බදු නිදහස් සීමාව රුපියල් 300,000 සිට රුපියල් 500,000 දක්වා වැඩි කිරීම සහ සේවා නියුක්තියෙන් ලබන ආදායම අවසාන ආදායම වන පුද්ගලයන් හට රුපියල් 100,000 අතිරේක බදු නිදහස් සීමාවක් ප්‍රදානය කිරීම හේතුවෙන් සංස්ථාපිත නොවන බදු ආදායම (උපයන විට ගෙවීම් බද්ද සමග) 2010 වසරේ පැවති රුපියල් බිලියන 21.7 සිට 2011 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 20.4 දක්වා සියයට 6.2 කින් පහත වැටුණි. ආර්ථික සේවා ගාස්තුවට අදාළ බදු නිදහස් සීමාව කාර්තුවකට රුපියල් මිලියන 7.5 සිට රුපියල් මිලියන 25 ක් දක්වා ඉහළ දැමීම සහ සමහර අංශ ආර්ථික සේවා ගාස්තුවෙන් නිදහස් කිරීම හේතුවෙන් ඇතිවූ අහිතකර බලපෑම හමුවේ වුවද, වාර්තා වූ ඉහළ වාර්ෂික ව්‍යාපාර පිරිවැටුම හේතුවෙන් ආර්ථික සේවා ගාස්තුවෙන් ලද ආදායම රුපියල් බිලියන 21.3 දක්වා සියයට 18.2 කින් පෙර වසරට සාපේක්ෂව ඉහළ ගියේය. කෙසේ නමුත් දේශීය වෙළෙඳපොළ පැවති අඩු පොලී අනුපාත මෙන්ම විශේෂිත වූ ගාස්තු රඳවා ගැනීමේ බදුවලින් ඉවත් කිරීම හේතුවෙන් රඳවා ගැනීමේ බදු ආදායම රුපියල් බිලියන 38.2 ක් දක්වා සියයට 1.3 කින් පහළ ගියේය.

එකතු කළ අගය මත බදු ආදායම ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස 2010 වසරේ දී පැවති සියයට 3.9 සිට 2011 වසරේ දී සියයට 3.3 දක්වා සැලකිය යුතු ලෙස පහළ ගියේය. මෙයට ප්‍රධානම හේතුව වූයේ එකතු කළ අගය මත බදු අනුපාතය සියයට 12 ක් වූ අඩු මට්ටමක තනි බදු අනුපාතයකට ගෙන ඒමයි. 2011 වසරේ දී එකතු කළ අගය මත බදු ආදායම පසුගිය වසරට සාපේක්ෂව සියයට 2 කින් අඩු වී රුපියල් බිලියන 215.6 ක් දක්වා පහත වැටුණි. නවද, මුළු බදු ආදායමේ ප්‍රතිශතයක් ලෙස ගත් කළ එකතු කළ අගය මත බදු ආදායම 2010 වසරේ දී පැවැති සියයට 30.4 සිට 2011 වසරේ දී සියයට 26.5 ක් දක්වා පහත වැටුණි. පෙර වසරට සාපේක්ෂව, දේශීය භාණ්ඩ හා සේවා මත අයකළ එකතු කළ අගය මත බදු ආදායම සියයට 14.2 කින් පහළ ගියේය. මූල්‍ය සේවා මත අය කරන එකතු කළ අගය මත බදු අනුපාතය අඩු කිරීම නිසා වසර තුළ දී අහිමි වූ බදු ආදායම රුපියල් බිලියන 10.1 ක් පමණ වේ. මීට අමතරව, යෙදවුම් වලට අදාළ එකතු කළ අගය මත බදු නිමැවුම් බද්දෙන් අඩු කිරීම සඳහා පනවා තිබූ සියයට 85 ක සීමාව සියයට 100 දක්වා ලිහිල් කිරීම සහ විදුලි සංදේශ සේවාවන්, අධ්‍යාපන සේවාවන් සහ විදේශ අරමුදල් මත ඉදිවන යටිතල පහසුකම් යෝජනා ක්‍රම සඳහා භාණ්ඩ හා සේවා සැපයීම එකතු කළ අගය මත බද්දෙන් නිදහස් කිරීම හේතුවෙන් 2011 වසරේ දී දේශීය භාණ්ඩ හා සේවාවලින් ලද එකතු කළ අගය මත බදු ආදායම පහළ යන ලදී. 2011 වසරේ මුළු ආනයනවල සියයට 50.7 ක පමණ වර්ධනයක් පෙන්නුම් කළද, ආනයන සඳහා වූ එකතු කළ අගය මත බදු ආදායම වර්ධනය වූයේ සියයට 12.8 කිනි. එකතු කළ අගය මත බදු අනුපාතය පහළ මට්ටමක පැවතීමත්, පෙට්‍රල් සඳහා බදු නිදහස් කිරීමක් ලබාදීමත් එකතු කළ අගය මත බදු වලට යටත්ව පැවති ආහාර ද්‍රව්‍ය කිහිපයක් සඳහා විශේෂ වෙළඳ භාණ්ඩ බද්ද හඳුන්වා දීමත් ආනයන සඳහා වූ එකතු කළ අගය මත බදු ආදායම අඩු වීමට හේතු විය.

ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස නිෂ්පාදන බදු ආදායම ප්‍රධාන වශයෙන් මෝටර් වාහන ආනයන මගින් එකතු කරන ලද නිෂ්පාදන බදු විශාල ලෙස ඉහළ යෑම නිසා 2010 වසරේ පැවැති සියයට 2.3 සිට 2011 වසරේ දී සියයට 2.8 දක්වා ඉහළ යන ලදී. අයවැය මගින් අපේක්ෂිත ආදායම රුපියල් බිලියන 33.8 කින් ඉක්මවා යමින් නිෂ්පාදන බදු ආදායම 2010 වසරේ දී පැවති රුපියල් බිලියන 129.9 සිට 2011 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 186 ක් දක්වා සියයට 43.2 කින් ඉහළ යන ලදී. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස මුළු බදු ආදායමෙන් නිෂ්පාදන බදු ආදායම 2010 වසරේ දී

පැවැති සියයට 17.9 සිට 2011 වසරේ දී සියයට 22.9 දක්වා ඉහළ යන ලදී. 2011 වසරේ දී මෝටර් වාහන ආනයනයේ සිදු වූ සියයට 93.6 ක වර්ධනය පෙන්නුම් කරමින් මෝටර් වාහනවලින් ලද නිෂ්පාදන බදු ආදායම 2011 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 52.8 ක් දක්වා සියයට 149.2 කින් වර්ධනය විය. මත්පැන්වලින් ලද සුරා බදු ආදායම 2011 වසර තුළදී රුපියල් බිලියන 55.3 දක්වා සියයට 50.8 කින් වැඩි විය. උතුරු හා නැගෙනහිර පළාත්හි නව වෙළෙඳපොළ විවෘත වීමත් සහ විදෙස් සංචාරකයන්ගේ පැමිණීම ඉහළ යාමත් සමග වැඩි වූ ඉල්ලුම නිසා සැර සහ මෝල්ට් මත්පැන් නිෂ්පාදනය, පිළිවෙලින් සියයට 9.1 කින් හා සියයට 22.5 කින් ඉහළ යාමත් 2010 නොවැම්බර් සහ 2011 ඔක්තෝබර් කාලය අතරතුර පියවර 3 ක් යටතේ සුරා බදු ඉහළ දැමීමත් හේතුවෙන් මත්පැන්වලින් ලද සුරා බදු ආදායම ඉහළ ගියේය. 2011 වසරේ දී සිගරට් සහ දුම්කොළවලින් ලද නිෂ්පාදන බදු ආදායම රුපියල් බිලියන 49.6 ක් දක්වා සියයට 22 කින් ඉහළ ගියේය. 2010 නොවැම්බර් සහ 2011 ඔක්තෝබර් කාලය අතරතුරදී අඛණ්ඩව තුන් වරක් නිෂ්පාදන බදු අනුපාතය ඉහළ යෑම සහ උතුරු සහ නැගෙනහිර පළාත්වල නව වෙළෙඳපොළ විවෘතවීම මෙම වැඩිවීමට ප්‍රධාන හේතුව විය. කෙසේ නමුත්, බනිජ තෙල් නිෂ්පාදන මත අය කරන නිෂ්පාදන බදු ආදායම රුපියල් බිලියන 22.5 ක් දක්වා සියයට 19.9 කින් පහත වැටුණි.

2011 වසර තුළ දී ජාතිය ගොඩනැගීමේ බද්දෙහි සිදු කළ මූලික වෙනස්කම් නිසා 2010 වසරේ දී ද.දේ.නි.යෙන් සියයට 0.8 ක් වූ ජාතිය ගොඩනැගීමේ බදු ආදායම 2011 වසරේ දී සියයට 0.5 දක්වා අඩු විය. එමෙන්ම වසර තුළදී ජාතිය ගොඩනැගීමේ බද්දෙන් ලද ආදායම රුපියල් බිලියන 35.7 දක්වා සියයට 22.5 කින් අඩු විය. ජාතිය ගොඩනැගීමේ බද්ද සියයට 3 සිට සියයට 2 දක්වා අඩු කිරීමත් පළාත් සභා මගින් එකතු කළ පිරිවැටුම් බද්ද ඉවත් කිරීමෙන් අහිමි වූ ආදායම පියවීම සඳහා ජාතිය ගොඩනැගීමේ බදු ආදායමෙන් තුනෙන් එකක් පළාත් සභා වෙත පැවරීම නිසාත් දේශීය භාණ්ඩ හා සේවා මත අය කරන ජාතිය ගොඩනැගීමේ බදු ආදායම රුපියල් බිලියන 19 දක්වා සියයට 1.4 කින් අඩු විය. ආනයන ඉහළ ගියද 2011 වසරේ දී ආනයන මත එකතු කළ ජාතිය ගොඩනැගීමේ බදු ආදායම සියයට 37.8 කින් රුපියල් බිලියන 16.6 දක්වා පහත වැටුණු අතර, මේ සඳහා මූලිකවම ජාතිය ගොඩනැගීමේ බදු අනුපාතය අඩුකිරීම, විශේෂිත වූ ව්‍යාපෘති සඳහා භාණ්ඩ ආනයනය සහ විවිධ අමු ද්‍රව්‍ය ආනයනයන් සඳහා බදු නිදහස් කිරීම ලබා දීම හේතු විය. තොග හා සිල්ලර වෙළෙඳාම සඳහා ජාතිය ගොඩනැගීමේ බද්ද ව්‍යාජිත කළ ද, නව බදු ගෙවන්නන්

ලියාපදිංචි කිරීමේ දී ඇති වූ ප්‍රමාදවීම් නිසා, බදු පදනම පුළුල් කිරීමෙන් බලාපොරොත්තු වූ ආදායමේ වැඩිවීම ලබාගත නොහැකි විය. 2011 වසර අවසාන වනවිට බදු ගෙවිය යුතු තොග සහ සිල්ලර වෙළෙන්දන්ගෙන් ජාතිය ගොඩනැගීමේ බදු ගෙවීම සඳහා ලියාපදිංචි වී තිබුණේ සියයට 50 ක් පමණි.

ආනයන තීරු බදු සහ විශේෂ වෙළෙඳ භාණ්ඩ බද්දෙන් ලැබුණු බදු ආදායම ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස 2010 වසරේ දී පැවැති සියයට 1.3 සිට 2011 වසරේ දී සියයට 1.4 දක්වා සුළු වශයෙන් ඉහළ යන ලද අතර ප්‍රධාන වශයෙන් මෝටර් වාහන සහ පාරිභෝගික භාණ්ඩ ආනයනයේ සිදු වූ වර්ධනය මෙම වැඩිවීමට හේතු විය. ආනයන බදුවලින් ලද ආදායම 2010 වසරේ පැවති රුපියල් බිලියන 64.2 සිට 2011 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 76 දක්වා සියයට 18.4 කින් වර්ධනය වූ අතර, මුළු බදු ආදායමේ ප්‍රතිශතයක් ලෙස ආනයන බදු ආදායම 2010 වසරේ පැවති සියයට 8.9 සිට 2011 වසරේ දී සියයට 9.3 දක්වා වර්ධනය විය. කෙසේ නමුත් 2011 වසරේ දී සියයට 50.7 ක් වූ සමස්ත ආනයන වර්ධනය සමග සැසඳීමේදී ආනයන බදු ආදායම් වර්ධනය ඉතාමත් පහළ අගයක පවතී. බදු රහිතව ආනයනය කළ භාණ්ඩ මුළු ආනයනවල ප්‍රතිශතයක් ලෙස 2010 වසරේ පැවති සියයට 27.2 සිට 2011 වසරේ දී සියයට 41.9 දක්වා ඉහළ යාම, විදේශීය ආයෝජන මත සිදු කරන ව්‍යාපෘති සඳහා කරන ආනයනයන්, විදුලි සංදේශ සේවා, තොරතුරු සහ සන්නිවේදන තාක්ෂණය සහ ව්‍යාපාර ක්‍රියාවලීන් බාහිර පාර්ශ්වයන් වෙත පැවරීම ආදී අංශ සඳහා බදු නිදහස් කිරීම් ලබාදීම සහ කිරීටි, යූරියා හා අනෙකුත් පොහොර සඳහා ආනයන බදු අත්හැරීම ලබාදීම මෙන්ම මෝටර් වාහන, විද්‍යුත් සහ ඉලෙක්ට්‍රොනික් උපාංග සඳහා ආනයන බදු අඩු කිරීම, ආනයන බදු සැලකිය යුතු ලෙස අඩුවීමට හේතු විය. මේ හේතුවෙන් විශේෂ වෙළෙඳ භාණ්ඩ බද්ද ඇතුළුව සාමාන්‍ය ආනයන බදු අනුපාතය 2010 වසරේ පැවති සියයට 4.9 සිට 2011 වසරේ දී සියයට 4.1 දක්වා අඩු විය. කෙසේ නමුත්, මෝටර් වාහන ආනයන ඉහළ යාම පෙන්නුම් කරමින් මෝටර් වාහන ආනයන මගින් ලද තීරු බදු ආදායම 2010 වසරේ පැවති රුපියල් බිලියන 18.2 සිට 2011 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 28.5 ක් දක්වා සියයට 56.4 කින් සැලකිය යුතු ලෙස වර්ධනය විය. විශේෂ වෙළෙඳ භාණ්ඩ බදු ආදායම රුපියල් බිලියන 15.6 දක්වා සියයට 53.6 කින් සැලකිය යුතු ලෙස වර්ධනය වූ අතර, මුළු බදු ආදායමේ ප්‍රතිශතයක් ලෙස එය 2010 වසරේ පැවති සියයට 1.4 සිට 2011 වසරේ දී සියයට 1.9 දක්වා වැඩි විය. විශේෂ වෙළෙඳභාණ්ඩ බද්ද මගින් ලද ආදායම වැඩිවීමට විශාල ලෙස දායක

වෙමින් අර්තාපල්, ලොකු ඵූණු, සීනි, ටින් මාළු හා පරිප්පු යන භාණ්ඩ ආනයනවලින් ලද විශේෂ වෙළෙඳ භාණ්ඩ බදු ආදායම, මෙම බද්දෙන් රැස්කරන ලද මුළු ආදායමෙන් සියයට 68.4 ක් (රුපියල් බිලියන 10.7) පමණ විය.

අනෙකුත් බදු ආදායම්වල මිශ්‍ර ක්‍රියාකාරිත්වයක් දක්නට ලැබුණි. වරාය සහ ගුවන්තොටුපල සංවර්ධන බද්දෙන් ලද ආදායම ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස 2010 වසරේ පැවති සියයට 0.9 සිට 2011 වසරේ දී සියයට 1.0 දක්වා වර්ධනය විය. කෙසේ නමුත්, වරාය සහ ගුවන් තොටුපොළ සංවර්ධන බදු ආදායම නාමික වශයෙන් 2010 වසරේ පැවති රුපියල් බිලියන 49.6 සිට 2011 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 66 දක්වා සියයට 33 කින් ඉහළ ගියේය. මේ අනුව මුළු බදු ආදායමේ ප්‍රතිශතයක් ලෙස වරාය හා ගුවන් තොටුපොළ සංවර්ධන බද්ද 2010 වසරේ පැවති සියයට 6.8 සිට 2011 වසරේ දී සියයට 8.1 දක්වා වර්ධනය විය. පුළුල් බදු පදනමක් සහ බදු නිදහස් කිරීම් සාපේක්ෂව අඩු මට්ටමක පැවතීම නිසා, අනෙකුත් ආනයන බදු හා සැසඳීමේදී වරාය සහ ගුවන් තොටුපොළ සංවර්ධන බද්දෙහි සැලකිය යුතු වර්ධනයක් දක්නට ලැබුණි. 2011 වසරේ දී සෙස් බදු ආදායම රුපියල් බිලියන 29.7 ක් දක්වා සියයට 0.3 කින් සුළු වශයෙන් අඩු වුවද, එය ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස සියයට 0.5 ක මට්ටමේ පැවැතුණි. දේශීය කර්මාන්තවලට අනුබල දීම සඳහා බොහෝ අමු ද්‍රව්‍ය සහ යන්ත්‍රෝපකරණ සඳහා අදාළ වන සෙස් බදු ඉවත් කිරීම, 2011 වසරේ සෙස් බද්දෙන් ලද ආදායම අඩුවීමට හේතු විය. විදුලි සංදේශ අංශයේ සේවාවන් සඳහා අදාළ වූ සෙලියුලර් ජංගම දුරකථන ග්‍රාහක බද්ද, එකතු කළ අගය මත බද්ද, ජාතිය ගොඩනැගීමේ බද්ද සහ පරිසර සංරක්ෂණ බද්ද යන සියලු බදු වෙනුවට හඳුන්වා දුන් සියයට 20 ක් වන විදුලි සංදේශ බද්ද මගින් ලද ආදායම 2011 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 18.6 ක් විය. ප්‍රාදේශීය යටිතල පහසුකම් සංවර්ධන බද්ද, සමාජ වගකීම් බද්ද සහ පරිසර සංරක්ෂණ බද්ද ඉවත් කිරීම නිසා බලපත්‍ර ගාස්තු සහ අනෙකුත් බදු වලින් ලද ආදායම, 2010 වසරේ දී පැවති රුපියල් බිලියන 15.4 සිට 2011 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 8 ක් දක්වා සියයට 47.7 කින් පහත වැටුණි.

බදු නොවන ආදායම ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස 2010 වසරේ පැවති සියයට 1.7 සිට 2011 වසරේ දී සියයට 1.9 දක්වා ඉහළ ගිය අතර, නාමික වශයෙන් බදු නොවන ආදායම 2010 වසරේ පැවති රුපියල් බිලියන 92.5 සිට 2011 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 122.2 ක් දක්වා සියයට 32 කින් වැඩි වීම මෙම වර්ධනයට හේතු විය. ඒ අනුව, මුළු ආදායමේ ප්‍රතිශතයක් ලෙස බදු නොවන ආදායම 2010 වසරේ පැවති සියයට 11.3 සිට 2011 වසර වන විට සියයට 13.1 දක්වා වැඩි විය. රාජ්‍ය ව්‍යවසායයන්

මගින් ලද ලාභ හා ලාභාංශ පැවරීම් සහ ගාස්තු හා අයකිරීම්වලින් ලද ආදායම් වැඩි වීම බදු නොවන ආදායම් ඉහළ යාමට හේතු විය. 2011 වසරේ දී ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව මගින් කළ ලාභ පැවරීම් රුපියල් බිලියන 22 ක් දක්වා සියයට 46.7 කින් වැඩි වූ අතර අනෙකුත් රාජ්‍ය ආයතනවලින් කළ ලාභ සහ ලාභාංශ පැවරීම් රුපියල් බිලියන 34.4 දක්වා සියයට 9.7 කින් වැඩි විය. මීට අමතරව, ගාස්තු සහ අය කිරීම් වලින් ලද ආදායම රුපියල් බිලියන 37.3 ක් දක්වා සියයට 62.7 කින් සැලකිය යුතු ලෙස වැඩි විය. මෝටර් වාහන ලියාපදිංචි කිරීමේ ගාස්තු සහ අනෙකුත් ගාස්තු සහ අයකිරීම් වලින් ලද ආදායම වැඩිවීම මෙම ඉහළ වර්ධනයට හේතු විය. 2011 වසරේ දී පොලී සහ කුලී ආදායම ද රුපියල් බිලියන 13.4 දක්වා සියයට 33.4 කින් වර්ධනය විය.

ප්‍රදාන

විදේශ ප්‍රදාන 2010 වසරේ පැවති රුපියල් බිලියන 16.9 සිට 2011 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 15.1 දක්වා සියයට 10.5 කින් අඩු විය. 2011 වසරේ දී බහුපාර්ශ්වීය ආධාරකරුවන්ගෙන් ලද විදේශ ප්‍රදාන 2010 වසරේ පැවති රුපියල් බිලියන 11.3 සිට රුපියල් බිලියන 12.1 දක්වා සියයට 6.9 කින් වර්ධනය විය. ඒ අනුව 2010 වසරේ දී මුළු ප්‍රදානයන්ගෙන් සියයට 66.9 ක්ව පැවති බහුපාර්ශ්වීය ආධාරවලින් ලද ප්‍රදාන 2011 වසරේ දී සියයට 80 ක් විය. කෙසේ නමුත්, ද්විපාර්ශ්වීය ආධාරකරුවන්ගෙන් ලද ප්‍රදාන 2010 වසරේ දී පැවති රුපියල් බිලියන 5.6 සිට 2011 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 3 දක්වා සියයට 46.1 කින් පහත වැටුණි. ශ්‍රී ලංකාව මධ්‍යම ආදායම් රටක් බවට පත් වීම නිසා ප්‍රදාන ලැබීමේ අඩුවීම මෙමගින් පිළිබිඹු විය.

වියදම් හා ශුද්ධ ණය දීම

2011 වසරේ මුළු වියදම් හා ශුද්ධ ණය දීම ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස 2010 වසරේ පැවති සියයට 22.9 සිට සියයට 21.4 දක්වා අඩු විය. උපායමාර්ගිකව වැදගත් යටිතල පහසුකම් සංවර්ධන ව්‍යාපෘති සඳහා රාජ්‍ය ආයෝජන වැඩසටහනේ ප්‍රමුඛත්වය ලබාදෙන අතරම පුනරාවර්තන වියදම් තාර්කිකරණය කිරීමට රජය ගත් ක්‍රියාමාර්ග මෙම අඩුවීමට හේතු විය. මුළු වියදම් සහ ශුද්ධ ණය දීම ප්‍රතිශතයක් 1.5 කින් අඩුවීම, පුනරාවර්තන වියදම් ප්‍රතිශතයක් 1.4 කින් අඩුවීමෙන් ප්‍රාග්ධන වියදම් සහ ශුද්ධ ණය දීම ප්‍රතිශතයක් 0.1 කින් අඩුවීමෙන් ඒකාබද්ධ ප්‍රතිඵලයකි. කෙසේ වෙතත්, 2011 වසරේ මුළු වියදම් හා ශුද්ධ ණය දීම නාමික වටිනාකම අනුව පෙර වසරේ වාර්තා වූ රුපියල් බිලියන 1,280.2 ට සාපේක්ෂව රුපියල් බිලියන 1,400.1 දක්වා සියයට

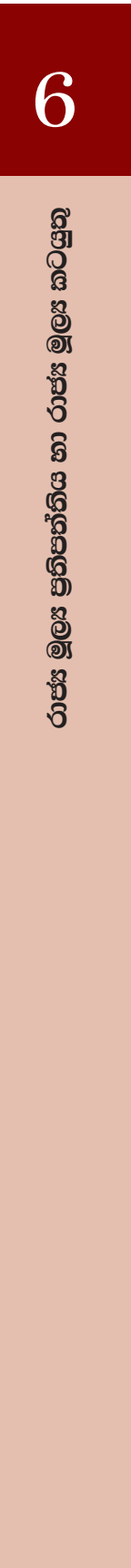
6.3 සංඛ්‍යා සටහන **ආර්ථික වර්ගීකරණයට අනුව වියදම සහ ශුද්ධ ණය දීම්**

ශීර්ෂය	2010		2011	
	අනුමත අයුණමෙන්තු	නාවකාලික	අනුමත නාවකාලික	අනුමත අයුණමෙන්තු
රුපියල් මිලියන				
වර්තන වියදම්	937,094	1,017,155	1,006,633	1,107,902
භාණ්ඩ හා සේවා වියදම	388,286	455,686	433,331	501,503
එයින් වැටුප් හා වේතන	300,558	344,023	319,601	367,980
පොලී ගෙවීම්	352,592	353,928	356,699	370,000
විදේශීය	55,464	44,528	68,565	48,000
දේශීය	297,127	309,400	288,134	322,000
වර්තන පැවරුම් හා සහනාධාර එයින් කුටුම්භ සහ අනෙකුත් අංශයන්ට	196,216	207,541	216,602	236,400
සමාදායි	156,194	165,182	171,438	186,336
විශ්‍රාම වැටුප්	9,241	9,300	9,044	12,900
පොහොර සහනාධාර	90,995	98,000	99,936	111,353
අනෙකුත්	26,028	20,000	29,802	33,800
29,931	37,882	32,656	28,283	
ප්‍රාග්ධන වියදම්	302,087	351,899	363,001	448,732
මූර්ත වත්කම් අත්පත් කර ගැනීම්	158,488	199,579	202,627	264,289
ප්‍රාග්ධන පැවරුම්	143,599	168,975	160,374	214,678
උාණ වියදම් සඳහා වෙන් කිරීම්	-	-16,654	-	-30,235
ආපසු ගෙවීම් අඩුකළ පසු ණය දීම්	41,025	50,609	30,464	38,312
මුළු වියදම සහ ශුද්ධ ණය දීම	1,280,205	1,419,663	1,400,097	1,594,946
ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස				
වර්තන වියදම්	16.7	16.1	15.4	14.8
භාණ්ඩ හා සේවා වියදම	6.9	7.2	6.6	6.7
එයින් වැටුප් හා වේතන	5.4	5.4	4.9	4.9
පොලී ගෙවීම්	6.3	5.6	5.5	4.9
විදේශීය	1.0	0.7	1.1	0.6
දේශීය	5.3	4.9	4.4	4.3
වර්තන පැවරුම් හා සහනාධාර එයින් කුටුම්භ සහ අනෙකුත් අංශයන්ට	3.5	3.3	3.3	3.1
සමාදායි	2.8	2.6	2.6	2.5
විශ්‍රාම වැටුප්	0.2	0.1	0.1	0.2
පොහොර සහනාධාර	1.6	1.5	1.5	1.5
අනෙකුත්	0.5	0.3	0.5	0.4
0.5	0.6	0.5	0.4	
ප්‍රාග්ධන වියදම්	5.4	5.6	5.5	6.0
මූර්ත වත්කම් අත්පත් කර ගැනීම්	2.8	3.1	3.1	3.5
ප්‍රාග්ධන පැවරුම්	2.6	2.7	2.5	2.9
උාණ වියදම් සඳහා වෙන් කිරීම්	-	-0.3	-	-0.4
ආපසු ගෙවීම් අඩුකළ පසු ණය දීම්	0.7	0.8	0.5	0.5
මුළු වියදම සහ ශුද්ධ ණය දීම	22.9	22.4	21.4	21.2

මූලාශ්‍රය: මුදල් හා ක්‍රම සම්පාදන අමාත්‍යාංශය

9.4 කින් වැඩි වූ අතර, එය 2011 වසර සඳහා අයවැය මගින් අපේක්ෂා කළ රුපියල් බිලියන 1,419.7 ට වඩා අඩු අගයකි.

රාජ්‍ය මූල්‍ය ඒකාග්‍රතාව සඳහා වූ රජයේ ප්‍රයත්නයන් පිළිබිඹු කරමින් 2011 වසරේ දී ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස පුනරාවර්තන වියදම් 2010 වසරේ වාර්තා වූ සියයට 16.7 සිට සියයට 15.4 දක්වා අඩු විය. නාමික වශයෙන්, 2011 වසරේ පුනරාවර්තන වියදම් පෙර වසරේ වාර්තා වූ රුපියල් බිලියන 937.1 ට සාපේක්ෂව රුපියල් බිලියන 1,006.6 දක්වා සියයට 7.4 කින් වැඩි විය. කෙසේ වෙතත්, 2011 වසරේ පුනරාවර්තන වියදම් මූලික අයවැය ඇස්තමේන්තුව වූ රුපියල් බිලියන 1,017.2 ට වඩා අඩු විය. වැටුප් හා වේතන සහ විශ්‍රාම වැටුප්වල වැඩිවීමක් සිදු වුවද, පොලී ගෙවීම් වර්ධනය

වූයේ සුළු වශයෙන් පමණක් වීම 2011 වසරේ දී පුනරාවර්තන වියදම්වල නාමික වශයෙන් වූ ඉහළ යාම සීමාකිරීමට උපකාරී විය.

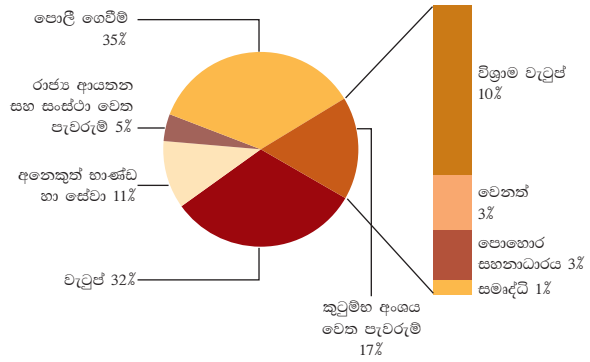
2011 වසරේ දී රාජ්‍ය සේවකයන්ගේ වැටුප් හා වේතන, ප්‍රධාන වශයෙන් වසර තුළ ලබාදුන් වැටුප් වැඩිවීම් හේතුවෙන්, රුපියල් බිලියන 319.6 දක්වා සියයට 6.3 කින් වැඩි වුවද, ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස එය 2010 වසරේ වාර්තා වූ සියයට 5.4 සිට සියයට 4.9 දක්වා අඩු විය. ආරක්ෂක සේවා, මහජන ආරක්ෂාව සහ සිවිල් ආරක්ෂාව ඇතුළු මධ්‍යම රජයේ සේවකයන්ගේ වැටුප් හා වේතන 2011 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 228.8 ක් දක්වා සියයට 4.6 කින් වැඩි වූ අතර, පළාත් සභාවල සේවකයින්ගේ වැටුප් හා වේතන රුපියල් බිලියන 90.8 දක්වා සියයට 10.9 කින් වැඩි විය. 2011 වසරේ ජනවාරි සිට සියලුම රාජ්‍ය සේවකයින් හට තම මූලික වැටුපෙන් සියයට 5 ක විශේෂ දීමනාවක් ලබාදීමත්, ජීවන වියදම් දීමනාව වැඩිකිරීමත්, රාජ්‍ය සේවයේ සිටින ඇතැම් සේවා කාණ්ඩ සඳහා ගෙවන දීමනාවල සිදු වූ වැඩිවීම් 2011 වසරේ වැටුප් හා වේතනවල සිදුවූ නාමික වැඩිවීමට හේතු විය. වැටුප් හා වේතන පුනරාවර්තන වියදම්වල දෙවන විශාලතම අයිතමය වූ අතර, එය 2011 වසරේ සමස්ත පුනරාවර්තන වියදමෙන් සියයට 31.7 ක් විය.

2010 වසරේ සිට පැවති අඩු පොලී අනුපාතික, 2010 වසර තුළ සමස්ත ණය ප්‍රමාණය සුළු වශයෙන් පමණක් වැඩිවීම සහ ඉහළ පිරිවැයක් සහිත දේශීය ණයවල සිට අඩු පිරිවැයකින් යුත් විදේශීය ණය වෙත යොමුවීමෙන් ණය ප්‍රමාණය ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීමට රජය ගත් ක්‍රියාමාර්ග යනාදියේ වූ යහපත් බලපෑම 2011 වසර තුළ පොලී ගෙවීම් සීමා කිරීමට හේතු විය. 2011 වසරේ දී පොලී ගෙවීම් රුපියල් බිලියන 356.7 දක්වා සියයට 1.2 කින් පමණක් වැඩි වූ අතර, එය 2010 වසරේ දී පෙර වසරට සාපේක්ෂව වාර්තා වූ සියයට 13.9 ක වැඩිවීමට සාපේක්ෂව ඉතා අඩු අගයකි. මේ අනුව, ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස පොලී ගෙවීම්, 2010 වසරේ වාර්තා වූ සියයට 6.3 සිට 2011 වසරේ දී සියයට 5.5 දක්වා අඩු විය. කෙසේ වුවත්, පොලී ගෙවීම් පුනරාවර්තන වියදම්වල විශාලතම තනි අයිතමය ලෙස තවදුරටත් පැවැති අතර එය 2011 වසරේ සමස්ත පුනරාවර්තන වියදමෙන් සියයට 35.4 ක් විය.

2011 වසරේ සමස්ත පොලී ගෙවීම්වලින් සියයට 80.7 ක් වූ දේශීය ණය සඳහා වූ පොලී ගෙවීම් රුපියල් බිලියන 288.1 දක්වා සියයට 3 කින් අඩු වූ අතර, විදේශීය ණය සඳහා වූ පොලී ගෙවීම් රුපියල් බිලියන 68.6 දක්වා සියයට 23.6 කින් වැඩි විය. දේශීය ණය මත වූ සාමාන්‍ය පොලී අනුපාතිකය පසුගිය වසරේ වූ සියයට 12.4 සිට 2011 වසරේ දී සියයට 11.2 දක්වා පහත වැටීම දේශීය ණය මත වූ පොලී ගෙවීම් අඩු වීමට ප්‍රධාන

6.2 රජය සටහන

රාජ්‍ය වර්තන වියදමේ සංයුතිය - 2011

වශයෙන් හේතු විය. 2009 සහ 2010 වසර වල නොපිය වූ භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර ප්‍රමාණය පිළිවෙළින් සියයට 18.1 සහ සියයට 8.6 බැගින් වැඩි වුවද, 2011 වසරේ දී භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර මත වූ පොලී ගෙවීම් රුපියල් බිලියන 216.5 ක් දක්වා සියයට 3.6 කින් පමණක් වැඩි වූ අතර, 2010 සහ 2011 වසර තුළ දී පිරිනැමුණු අඩු කුපන් ඵලදා අනුපාතිකයන් මෙසේ භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර සඳහා පොලී ගෙවීම්වල වැඩිවීම 2011 වසර තුළ දී සාපේක්ෂව අඩු වීමට හේතු විය. භාණ්ඩාගාර බිල්පත් මත පොලී ගෙවීම් 2011 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 46.3 දක්වා සියයට 21.5 කින් විශාල ලෙස අඩු විය. 2011 වසර තුළ නොපිය වූ භාණ්ඩාගාර බිල්පත් ප්‍රමාණය රුපියල් බිලියන 76.4 කින් ඉහළ ගිය ද, වසර තුළ පරිණත වූ මුළු භාණ්ඩාගාර බිල්පත් ප්‍රමාණය අඩු ඵලදා අනුපාතිකයන් යටතේ නැවත නිකුත් කිරීමට හැකි වීම 2011 වසර තුළ භාණ්ඩාගාර බිල්පත් මත පොලී ගෙවීම් අඩුවීමට හේතු විය. රුපියල් සුරැකුම්පත් හා ශ්‍රී ලංකා සංවර්ධන බැඳුම්කර සඳහා වන පොලී ගෙවීම් පිළිවෙළින් රුපියල් බිලියන 11.2 සහ රුපියල් බිලියන 8.2 බැගින් විය. මේ අතර, 2010 වසරේ දී මුළු විදේශීය ණයවල අඩංගු භාණ්ඩාගාර බිල්පත් හා බැඳුම්කරවල විදේශිකයන්ගේ ආයෝජනයන් ද ඇතුළු වාණිජ ණය ප්‍රතිශතය ඉහළයාම හේතුවෙන් විදේශ ණය මත වූ සාමාන්‍ය පොලී අනුපාතිකය පෙර වසරේ පැවති සියයට 3.2 සිට 2011 වසරේ දී සියයට 3.4 දක්වා සුළු වශයෙන් ඉහළ යාමත්, නොපියවූ විදේශ ණය ප්‍රමාණය 2010 වසරේ දී සියයට 15 කින් ඉහළ යාමත්, 2011 වසරේ විදේශ ණය මත පොලී ගෙවීම් ඉහළ යාමට හේතු විය.

2011 වසරේ දී රජයේ අනෙකුත් භාණ්ඩ හා සේවා සඳහා වූ වියදම් රුපියල් බිලියන 113.7 දක්වා සියයට 29.6 කින් වැඩි විය. ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස අනෙකුත් භාණ්ඩ හා සේවා සඳහා වූ වියදම් 2010 වසරේ දී වාර්තා වූ සියයට 1.6 සිට සියයට 1.7 දක්වා වැඩි විය.

බලශක්ති හා උපයෝගිතා සේවා සඳහා මෙන්ම වෛද්‍ය සැපයුම් සඳහා වන වියදම් ඉහළ යාම, අනෙකුත් භාණ්ඩ හා සේවා සඳහා වියදම් ඉහළ යාමට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු විය. 2011 වසරෙහි මධ්‍යම රජය විසින් අනෙකුත් භාණ්ඩ හා සේවා සඳහා දරන ලද වියදම, අනෙකුත් භාණ්ඩ හා සේවා සඳහා වූ සමස්ත වියදමෙන් සියයට 47 ක් විය.

2011 වසරේ දී වර්තන පැවරුම් හා සහනාධාර රුපියල් බිලියන 216.6 ක් දක්වා සියයට 10.4 කින් වැඩිවුවද, ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස එය 2010 වසරේ පැවති සියයට 3.5 සිට සියයට 3.3 දක්වා අඩු විය. වර්තන පැවරුම්වලින් වැඩි වශයෙන්ම ප්‍රතිලාභ ලබන්නේ කුටුම්භ අංශය වන අතර, 2011 වසරේ එය මුළු වර්තන පැවරුම්වලින් සියයට 79.1 ක් විය. රාජ්‍ය ආයතන හා රාජ්‍ය සංස්ථා වෙත කරන ලද වර්තන පැවරුම් 2011 වසරේ මුළු වර්තන පැවරුම්වලින් පිළිවෙලින් සියයට 14.8 සහ සියයට 6 බැගින් විය.

2011 වසරේ දී කුටුම්භ වෙත කරන ලද වර්තන පැවරුම් රුපියල් බිලියන 171.4 දක්වා සියයට 9.8 කින් වැඩි වූ අතර, විශ්‍රාම වැටුප් ගෙවීම හා සමාජ සුභ සාධනයට අදාළ රජයේ වියදම් ඉහළ යාම මීට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු විය. කුටුම්භ වෙත කරන ලද මුළු පැවරුම්වලින් සියයට 58.3 ක් වූ විශ්‍රාම වැටුප් ගෙවීම 2011 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 99.9 දක්වා සියයට 9.8 කින් වැඩි විය. 2011 ජනවාරි මස සිට විශ්‍රාමිකයන් සඳහා ගෙවන ජීවන වියදම් දීමනාව රුපියල් 2,675 දක්වා රුපියල් 300 කින් ඉහළ නැංවීමත්, 2010 වසරේ දී 16,366 ක් විශ්‍රාමිකයන් ලෙස එක්වීමේ සම්පූර්ණ බලපෑමත්, 2011 වසරේ දී 23,447 ක් අලුතින් විශ්‍රාමිකයන් ලෙස ඇතුළත් වීමේ ආංශික බලපෑමත් 2011 වසරේ විශ්‍රාම වැටුප් ගෙවීම ඉහළ යාමට හේතු විය. 2011 වසරේ දී පොහොර සහනාධාරය සඳහා වූ රජයේ වියදම් රුපියල් බිලියන 29.8 දක්වා සියයට 14.5 කින් වැඩිවිය. ලෝක වෙළෙඳපොළ පොහොර මිල ඉහළ යාම මීට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වූ අතර, මෙම මිල ඉහළයාම හමුවේ යූරියා, ට්‍රිපල් සුපර් පොස්පේට් (TSP) සහ මියුරියෙට් ඔෆ් පොටෑෂ් (MOP) යන ප්‍රධාන පොහොර වර්ගවල කිලෝ ග්‍රෑම් 50 ක බැගයක් සඳහා 2011 වසරේ දී රජයෙන් ලබාදුන් සහනාධාරයේ සාමාන්‍ය අගය රුපියල් 3,000 ඉක්මවන ලදී. 2011 මැයි මස සිට පොහොර සහනාධාරය සියලුම හෝඟ සඳහා ලබාදීම ඉදිරියේ දී පොහොර සහනාධාරය වෙනුවෙන් වූ වියදම් තවදුරටත් ඉහළ යාමට හේතු වනු ඇත. 2011 වසරේ දී ආබාධිත රණවිරුවන් වෙනුවෙන් වූ සුභ සාධන වැඩසටහන් සඳහා 2010 වසරේ වාර්තා කළ රුපියල් බිලියන 10.5 ට සාපේක්ෂව රුපියල් බිලියන 13.3 ක

6.4 සංඛ්‍යා සටහන කාර්යයන් අනුව වියදම් වර්ගීකරණය

ශීර්ෂය	2010	2011		2012
		අනුමත ඇස්තමේන්තු	තාවකාලික	අනුමත ඇස්තමේන්තු
රුපියල් මිලියන				
වර්තන වියදම්	937,094	1,017,155	1,006,633	1,107,902
සාමාන්‍ය පොදු සේවා	228,136	256,745	245,266	266,174
සිවිල් පරිපාලනය	37,895	42,236	43,076	49,646
ආරක්‍ෂක කටයුතු	145,243	163,486	159,553	164,785
පොදු නීතිය හා ආරක්‍ෂාව	44,998	51,024	42,637	51,743
සමාජ සේවා	267,636	306,506	314,137	357,383
අධ්‍යාපනය	85,195	99,278	99,043	107,988
සෞඛ්‍යය	60,506	70,788	74,443	82,153
සුබසාධන	107,690	121,172	123,122	146,912
ප්‍රජා සේවා	14,245	15,269	17,529	20,330
ආර්ථික සේවා	85,440	97,476	88,233	99,652
කෘෂිකර්මය හා වාරිමාර්ග	44,081	51,678	46,290	51,471
බලශක්ති සහ ජල සම්පාදන	3,492	4,125	3,533	3,706
ප්‍රවාහන සහ සන්නිවේදනය	31,246	33,856	31,823	32,078
වෙනත්	6,621	7,817	6,587	12,398
අනෙකුත්	355,882	356,427	358,996	384,694
එයින් පොලී ගෙවීම්	352,592	353,928	356,699	370,000
ප්‍රාග්ධන වියදම් සහ ණය දීම	356,519	413,546	407,489	497,465
සාමාන්‍ය පොදු සේවා	21,510	24,897	32,484	27,851
සිවිල් පරිපාලනය	20,212	23,657	28,668	26,795
පොදු නීතිය හා ආරක්‍ෂාව	1,298	1,240	3,816	1,057
සමාජ සේවා	56,205	69,122	62,953	92,500
අධ්‍යාපනය	19,053	21,129	22,326	33,307
සෞඛ්‍යය	13,329	16,939	14,774	27,878
නිවාස	5,489	9,237	6,712	10,896
ප්‍රජා සේවා	18,334	21,817	19,141	20,418
ආර්ථික සේවා	278,803	335,721	311,594	406,764
කෘෂිකර්මය හා වාරිමාර්ග	24,865	40,521	28,568	51,187
බලශක්ති සහ ජල සම්පාදන	66,569	75,537	74,028	89,962
ප්‍රවාහන සහ සන්නිවේදනය	165,505	182,781	186,342	237,539
වෙනත්	21,864	36,881	22,656	28,076
අනෙකුත්	1	460	459	585
ඌණ වියදම්	-	-16,654	-	-30,235
මුළු වියදම් හා ණය දීම	1,293,613	1,430,701	1,414,122	1,605,367
ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස				
සාමාන්‍ය පොදු සේවා	4.5	4.4	4.2	3.9
සමාජ සේවා	5.8	5.9	5.8	6.0
ආර්ථික සේවා	6.5	6.8	6.1	6.7
අනෙකුත්	6.4	5.6	5.5	5.1
එයින් පොලී ගෙවීම්	6.3	5.6	5.5	4.9
මුළු වියදම් හා ණය දීම	23.1	22.6	21.6	21.4

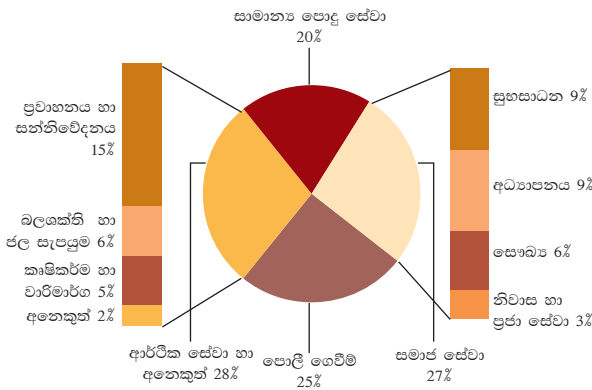
මූලාශ්‍රය: මුදල් හා ක්‍රම සම්පාදන අමාත්‍යාංශය

මුදලක් වැය කරන ලදී. මේ අතර, සමෘද්ධි වැඩසටහන සඳහා 2011 වසරේ දී දරන ලද වියදම 2010 වසරේ වාර්තා වූ රුපියල් බිලියන 9.2 ට සාපේක්ෂව රුපියල් බිලියන 9 ක් දක්වා සුළු වශයෙන් අඩු වූ අතර, දිළිඳුකම අඩුවීම පිළිබිඹු කරමින් සහනාධාරලාභී පවුල් සංඛ්‍යාව ක්‍රමයෙන් පහළ යාම මෙයට හේතු විය. නොමිලේ පාසල් පෙළ පොත් හා නිල ඇඳුම් ලබාදීම සහ පාසල් පෝෂණ වැඩසටහන වැනි පාසල් සිසුන් උදෙසා වූ වැඩසටහන් සඳහා මෙන්ම ගර්භණී කාන්තාවන් සහ කුඩා ළමයින්ගේ පෝෂණ තත්ත්වය උසස් කිරීම සඳහා වූ වැඩසටහන් සඳහා වූ වර්තන පැවරුම් 2011 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 10.3 දක්වා සියයට 19 කින් ඉහළ යන ලදී.

6.3 රජය සටහන

කාර්යයන් අනුව වියදම් වර්ගීකරණය - 2011

2011 වසරේ දී රාජ්‍ය ආයතන හා රාජ්‍ය සංස්ථා වෙත කරන ලද පැවරුම් ඉහළ යන ලදී. ඒ අනුව, 2011 වසරේ දී රාජ්‍ය ආයතන වෙත කරන ලද වර්තන පැවරුම් රුපියල් බිලියන 32.2 දක්වා සියයට 16.3 කින් ඉහළ ගිය අතර උසස් අධ්‍යාපනය සහ තාක්ෂණ අධ්‍යාපනයට අදාළ ආයතන වෙත කරන ලද වර්තන පැවරුම් ඉහළ යාම මෙයට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු විය. 2011 වසරේ දී රාජ්‍ය සංස්ථා වෙත කරන ලද වර්තන පැවරුම් රුපියල් බිලියන 13 දක්වා සියයට 5.2 කින් ඉහළ ගිය අතර, තැපැල් දෙපාර්තමේන්තුව (රුපියල් බිලියන 3.3), ශ්‍රී ලංකා දුම්රිය දෙපාර්තමේන්තුව (රුපියල් බිලියන 4.1) සහ ශ්‍රී ලංකා ගමනාගමන මණ්ඩලය (රුපියල් බිලියන 3.9) යන ආයතනවල මෙහෙයුම් අලාභ පියවා ගැනීම සඳහා කරන ලද වර්තන පැවරුම් මෙයට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු විය. පිරිවැය පිළිබිඹු වන මිල ක්‍රමයක් නොමැති වීම මෙන්ම මෙහෙයුම් අකාර්යක්ෂමතාවයන්, මෙසේ ප්‍රමුඛ රාජ්‍ය සංස්ථාවල අලාභ වාර්තාවීමට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු විය.

2011 වසරේ දී ප්‍රාග්ධන වියදම් සහ ශුද්ධ ණය දීම රුපියල් බිලියන 393.5 දක්වා සියයට 14.7 කින් වැඩි වූ අතර, ආර්ථික වර්ධනය උදෙසා අවශ්‍ය අයෝජනයන් තවදුරටත් සිදුකිරීම සඳහා රජයේ වූ කැපවීම මෙමගින් පිළිබිඹු විය. 2011 වසරේ දී රාජ්‍ය ආයෝජන රුපියල් බිලියන 407.5 දක්වා සියයට 14.3 කින් වැඩි වුවද, ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස එය පසුගිය වසරේ වාර්තා වූ සියයට 6.4 සිට සියයට 6.2 දක්වා අඩු විය. 2011 වසරේ රාජ්‍ය ආයෝජන, ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස වසර සඳහා අයවැය මගින් අපේක්ෂා කළ සියයට 6.5 ක මට්ටමට වඩා අඩු වූ අතර ප්‍රමුඛතාව අඩු ප්‍රාග්ධන වියදම් සීමාකිරීම මීට හේතු විය. ආර්ථික වර්ගීකරණය අනුව සලකා බලන විට, රජයේ අමාත්‍යාංශ හා දෙපාර්තමේන්තු විසින් ප්‍රාග්ධන වත්කම් අත්පත් කර ගැනීම සහ ස්ථාවර වත්කම් ඉදිකිරීම හා සංවර්ධනය සඳහා දරන

ලද වියදම 2011 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 202.6 දක්වා සියයට 27.9 කින් සැලකිය යුතු ලෙස වැඩිවිය. මෙම කාලපරිච්ඡේදය තුළ දී කරන ලද ප්‍රාග්ධන පැවරුම් රුපියල් බිලියන 160.4 දක්වා සියයට 11.7 කින් වැඩි වූ අතර, මෙයට රාජ්‍ය සංස්ථා (සියයට 31.2), ප්‍රාදේශීය සභා (සියයට 14.6) සහ රාජ්‍ය ආයතන (සියයට 6.5) වෙත කරන ලද ප්‍රාග්ධන පැවරුම් ඉහළ යාම හේතු විය. මේ අතර, රජයේ වාණිජමය ආයතනවලට ලබාදෙන විදේශ අරමුදල් මගින් ලද ණය දීම වැඩසටහන පෙර වසරේ වාර්තා වූ රුපියල් බිලියන 54.4 ට සාපේක්ෂව 2011 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 44.5 කට අඩු විය.

නාගරික-ග්‍රාමීය බෙදීම අඩු කිරීමේ අරමුණින් ප්‍රාදේශීය හා ග්‍රාමීය සංවර්ධන ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කරන අතර ප්‍රමුඛ ජාතික යටිතල පහසුකම් සංවර්ධන ව්‍යාපෘති වේගවත් කිරීමෙහිලා රජය අත්කරගත් ප්‍රගතිය 2011 වසරේ දී අඛණ්ඩව පවත්වා ගන්නා ලදී. කාර්යයන් අනුව සලකා බලන විට, ආර්ථික සේවාවන්වල සිදුකරන ආයෝජන සඳහා රජයේ ආයෝජන වැඩසටහනේ ප්‍රමුඛතාව ලබාදුන් අතර, එය 2011 වසරේ සමස්ත රාජ්‍ය ආයෝජනයෙන් සියයට 76.5 ක් විය. නාමික වශයෙන්, ආර්ථික සේවාවන්වල රජයේ ආයෝජනය 2011 වසරේ රුපියල් බිලියන 311.6 ක් වූ අතර, එය පසුගිය වසරට සාපේක්ෂව සියයට 11.8 ක වැඩිවීමකි. මහාමාර්ග, වරාය, විදුලිබල හා බලශක්තිය, දුම්රිය මාර්ග, ජල සම්පාදනය සහ වාරිමාර්ග 2011 වසරේ දී රජය විසින් ක්‍රියාත්මක කරන ලද ප්‍රධාන යටිතල පහසුකම් ව්‍යාපෘති විය. දක්ෂිණ අධිවේගී මාර්ගයේ ඉදිකිරීම් අවසන් වීම මෙන්ම හම්බන්තොට වරායේ පළමු අදියරේ ඉදිකිරීම් අවසන් වීම 2011 වසරේ රාජ්‍ය ආයෝජන වැඩසටහනේ ප්‍රධාන සන්ධිස්ථාන වේ. රටේ ජාතික හා ප්‍රාදේශීය මාර්ග පද්ධතිය දියුණු කිරීමේ රජයේ ප්‍රයත්නය අදාළ කාලපරිච්ඡේදය තුළ දී අඛණ්ඩව ක්‍රියාත්මක විය. ඒ අනුව කොළඹ කටුනායක අධිවේගී මාර්ග ව්‍යාපෘතිය, කොළඹ පිටත වටරවුම් මාර්ග ව්‍යාපෘතිය, හම්බන්තොට ජාත්‍යන්තර කේන්ද්‍රස්ථානය සංවර්ධනය සඳහා වූ මාර්ග ජාලය සංවර්ධනය කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය, දකුණු ප්‍රවාහන සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය, මාර්ග හා පාලම් නඩත්තු කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය, ජාතික මහා මාර්ග අංශ ව්‍යාපෘතිය සහ මාර්ග පුළුල් කිරීමේ හා වැඩිදියුණු කිරීමේ වැඩසටහන වැනි ව්‍යාපෘති සඳහා 2011 වසරේ දී සැලකිය යුතු ආයෝජනයක් සිදුකරන ලදී. වරාය සංවර්ධනය යටතේ හම්බන්තොට ඉන්ධන ගබඩා පහසුකම් සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය හා කොළඹ වරාය පුළුල් කිරීමේ ව්‍යාපෘති සඳහා විශාල මුදලක් ආයෝජනය කරන ලදී. ඉහළ කොන්මලේ ජල විදුලි බල ව්‍යාපෘතිය සහ නව ලක්ෂපාන හා විමලසුරේන්ද්‍ර ජල විදුලි බලාගාරය පුනරුත්ථාපනය හා වැඩි දියුණු කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය 2011 වසරේ විදුලි බල

රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තිය හා රාජ්‍ය මූල්‍ය කටයුතු

හා බලශක්ති අංශය යටතේ කළ ප්‍රධාන ආයෝජන වේ. මේ අතර, දුම්රිය මාර්ග සංවර්ධනය සඳහා 2011 වසරේ දී සැලකිය යුතු ආයෝජනයක් සිදු කළ අතර, එය මඩු-තලෙයිමන්නාරම දුම්රිය මාර්ගය (රුපියල් බිලියන 5.4), ඕමන්ත-පලෙයි දුම්රිය මාර්ගය (රුපියල් බිලියන 5.3), මැදවව්විය-මඩු දුම්රිය මාර්ගය (රුපියල් බිලියන 4.2) වැනි උතුරු පළාත් දුම්රිය මාර්ග සංවර්ධනය සඳහා මෙන්ම මුහුදුබඩ දුම්රිය මාර්ගය (රුපියල් බිලියන 9.3) වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා ද යොමු විය. මීට අමතරව, ද්විතියික නගර ප්‍රජාමූලික ජල සැපයුම් ව්‍යාපෘතිය හා ආවරණය නොවූ ප්‍රදේශ සඳහා ඒකාබද්ධ ජල සම්පාදන යෝජනා ක්‍රමය වැනි ව්‍යාපෘති හරහා ජල සම්පාදනය වැඩිදියුණු කිරීමට ආයෝජන සිදුකළ අතර, උමාමය හැරවුම් ව්‍යාපෘතිය වැනි මහා පරිමාණ වාරිමාර්ග ව්‍යාපෘතීන්වල ද ආයෝජන සිදු කරන ලදී.

අධ්‍යාපනය හා සෞඛ්‍යය වෙනුවෙන් දරන ලද වියදම් ඉහළ යාම හේතුවෙන් 2011 වසරේ දී සමාජ සේවා සඳහා වූ රාජ්‍ය ආයෝජන රුපියල් බිලියන 63 දක්වා සියයට 12 කින් වැඩි විය. අධ්‍යාපනය සඳහා වූ රජයේ ආයෝජන 2011 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 22.3 ක් වූ අතර, එය පාසල් ඉදිකිරීම සහ අලුත්වැඩියාව, විශ්ව විද්‍යාල යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය, උසස් තාක්ෂණික අධ්‍යාපනය නගාසිටුවීම හා වැඩිදියුණු කිරීම සහ ද්විතියික අධ්‍යාපනය නවීකරණය යන අංශ කෙරෙහි යොමු විය. සෞඛ්‍ය සඳහා වූ රජයේ ආයෝජන 2011 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 14.8 ක් වූ අතර එය රෝහල් ඉදිකිරීම සහ නවීකරණය, ජීව වෛද්‍ය උපකරණ හා රසායනාගාර උපකරණ සැපයීම සහ වසංගත රෝග නිවාරණ වැඩසටහන් කෙරෙහි යොමු විය. මේ අතර, අදාළ කාලපරිච්ඡේදය තුළ දී නිවාස සහ අනෙකුත් ප්‍රජා සේවා සඳහා කරන ලද ආයෝජන ඉහළ ගිය අතර, උතුරු පළාතේ දැනට ක්‍රියාත්මක වන ගැටුම්වලින් හානියට පත් ප්‍රදේශ හදිසි සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය, උතුරු හදිසි ප්‍රතිසාධන ව්‍යාපෘතිය, උතුරු නැගෙනහිර පළාත්පාලන සේවා වැඩි දියුණු කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය, උතුරු නැගෙනහිර නිවාස ප්‍රතිසංස්කරණ වැඩසටහන, උතුරු නැගෙනහිර පළාත් වෙරළබඩ ප්‍රජා සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය සහ උතුරු නැගෙනහිර සමාජ සංරක්ෂණ සහ සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය වැනි ප්‍රතිසංස්කරණ කටයුතු මීට විශේෂයෙන් හේතු විය.

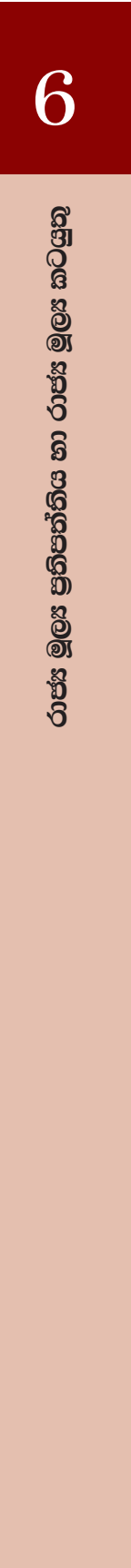
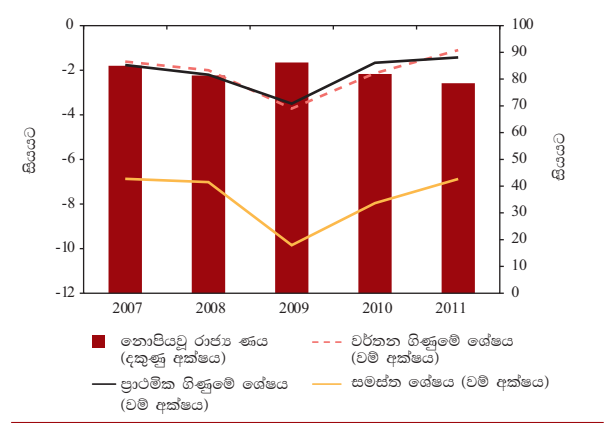
යටිතල පහසුකම් පිළිබඳව පැවති අවහිරතා අවම කිරීම සඳහා වූ රජයේ කැපවීම අඛණ්ඩව පෙන්නුම් කළ අතර, ගැටුම්වලින් හානියට පත් ප්‍රදේශවල ප්‍රතිසංස්කරණ කටයුතු කෙරෙහි මෙහිදී විශේෂ අවධානයක් යොමු විය. ඒ අනුව, කුළුන ප්‍රාදේශීය සංවර්ධනයක් අත්පත් කර ගැනීමේ අරමුණින් ආර්ථික සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය විසින් ව්‍යාපෘති කිහිපයක් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. විශේෂිත පළාත් සංවර්ධන වැඩසටහන් ප්‍රවර්ධනය සඳහා වන

පසුගාමී ප්‍රදේශවල යටිතල පහසුකම් සංවර්ධන ව්‍යාපෘති වෙනුවෙන් වූ වියදම 2010 වසරේ වූ රුපියල් බිලියන 8 ට සාපේක්ෂව රුපියල් බිලියන 18.3 දක්වා වැඩි විය. 2011 වසරේ දී “ගම නැගුම” ව්‍යාපෘතිය වෙනුවෙන් සිදු කළ ආයෝජන රුපියල් බිලියන 9.8 ක් විය. මීට අමතරව, රටේ ග්‍රාමීය මාර්ග පද්ධතිය සංවර්ධනය කිරීමේ අරමුණින් “ගම නැගුම” වැඩසටහන 2011 වසරේ දීත් ක්‍රියාත්මක කෙරුණි. මේ අතර, උතුරු නැගෙනහිර නිවාස සංවර්ධන වැඩසටහන (රුපියල් බිලියන 2.7), උතුරු හදිසි ප්‍රතිසාධන ව්‍යාපෘතිය (රුපියල් බිලියන 2.8) සහ උතුරු පළාත් ජාතික මාර්ග ජාලය වැඩිදියුණු කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය (රුපියල් බිලියන 15.1) වැනි ව්‍යාපෘතීන්වල සිදු කරන ලද ආයෝජන ඉහළ දැමීම මගින් 2011 වසරේ දී ගැටුම්වලින් හානියට පත් ප්‍රදේශවල යටිතල පහසුකම් වැඩිදියුණු කිරීමේ ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීම වෙගවත් කරන ලදී.

ප්‍රධාන රාජ්‍ය මූල්‍ය ශේෂයන්

රාජ්‍ය මූල්‍ය ඒකාග්‍රතාවය ඇති කිරීම සඳහා රජයේ ඇති කැපවීම පිළිබිඹු කරමින් ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස 2011 වසරෙහි සමස්ත අයවැය හිඟය, 2010 වසරෙහි පැවති සියයට 8 සිට සියයට 6.9 දක්වා අඩු වූ අතර, එය වසර සඳහා මූලිකව ඉලක්කගත මට්ටම වන සියයට 6.8 ට වඩා සුළු වශයෙන් වැඩි විය. රාජ්‍ය ආදායම් අඩු වුවද, වියදම් තාර්කිකරණය කිරීම තුළින් අයවැය හිඟය මූලිකව ඇස්තමේන්තුගත ප්‍රමාණයට ආසන්න අගයක පවත්වාගෙන යාමට හැකි විය. වර්තන ගිණුමෙහි හිඟය ද ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස 2010 වසරේ දී පැවැති සියයට 2.1 සිට 2011 වසරේ දී සියයට 1.1 දක්වා ප්‍රධාන වශයෙන් වර්තන වියදම් අඩුවීම හේතුවෙන් අඩු විය. රාජ්‍ය ආදායම් අපේක්ෂිත පරිදි වර්ධනය නොවීම හේතුවෙන් වර්තන ගිණුමෙහි හිඟය අයවැය මගින් ඇස්තමේන්තුගත අගය වූ ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස සියයට 0.8 ට වඩා

6.4 රජය සටහන ප්‍රධාන රාජ්‍ය මූල්‍ය දර්ශක (ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස)

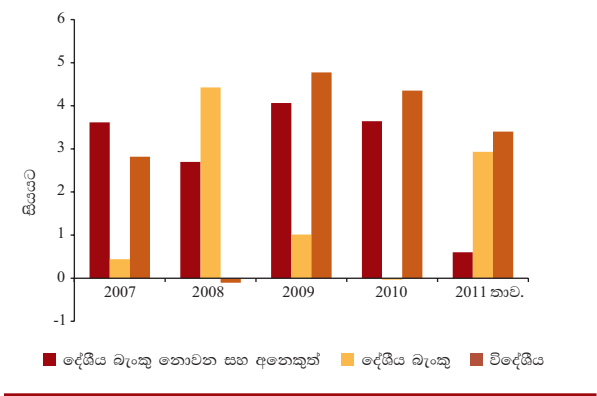
වැඩි විය. රාජ්‍ය මූල්‍ය ඒකාග්‍රතා ක්‍රියාවලිය අඛණ්ඩව ක්‍රියාත්මක වීම පිළිබිඹු කරමින් ප්‍රාථමික ගිණුමෙහි හිඟයද, ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස 2010 වසරෙහි පැවැති සියයට 1.7 සිට 2011 වසරෙහි සියයට 1.4 දක්වා අඩු වූ අතර, එය අයවැය මගින් ඇස්තමේන්තුගත අගය වූ 1.3 ට වඩා සුළු වශයෙන් වැඩිවීමකි.

අයවැය හිඟය මූල්‍යනය කිරීම

2011 වසරෙහි අයවැය හිඟය මූලික වශයෙන් දේශීය මූලාශ්‍රයන්ගෙන් මූල්‍යනය කරන ලදී. ඒ අනුව, දේශීය මූලාශ්‍රයන්ගෙන් මූල්‍යනය සමස්ත මූල්‍යන අවශ්‍යතාවයෙන් සියයට 51.4 ක් වූ අතර, ඉතිරිය වන සියයට 48.6 ක ප්‍රමාණය විදේශීය මූලාශ්‍රයන්ගෙන් මූල්‍යනය කරන ලදී. කෙසේ වුවද, අයවැය හිඟය මූල්‍යනය කිරීම සඳහා විදේශීය මූලාශ්‍රයන්ගේ දායකත්වය මූලිකව ඇස්තමේන්තුගත ප්‍රමාණයට වඩා වැඩි වූ අතර දේශීය මූලාශ්‍රයන්ගේ දායකත්වය 2011 අයවැය මගින් ඇස්තමේන්තුගත ප්‍රමාණයට වඩා අඩු විය. ඒ අනුව ශුද්ධ විදේශීය මූල්‍යනය මූලිකව ඇස්තමේන්තුගත රුපියල් බිලියන 143.8 සමග සසඳා බැලීමේ දී රුපියල් බිලියන 219 ක් වූ අතර ශුද්ධ දේශීය මූල්‍යනය මූලිකව ඇස්තමේන්තුගත රුපියල් බිලියන 290 සමග සසඳා බැලීමේ දී රුපියල් බිලියන 231.2 ක් විය.

දේශීය මූල්‍යනයෙහි සංයුතිය සලකා බැලීමේ දී, 2010 වසරෙහි පැවැති බැංකු මූලාශ්‍රයන්ගෙන් බැංකු නොවන මූලාශ්‍රයන්ට යොමුවීමේ නැඹුරුව 2011 වසරේ දී නැවත වෙනස් විය. ඒ අනුව, 2011 වසරෙහි බැංකු අංශයෙන් ශුද්ධ මූල්‍යනය මූලිකව ඇස්තමේන්තුගත රුපියල් බිලියන 42 සහ 2010 වසරෙහි බැංකු අංශයට කරන ලද ශුද්ධ ණය ආපසු ගෙවීම් වන රුපියල් බිලියන 1.9 සමග සසඳා බැලීමේ දී රුපියල් බිලියන 192 ක් (ශුද්ධ දේශීය මූල්‍යනයෙන් සියයට 83 ක්) විය. ඒ අනුව බැංකු නොවන අංශයෙන් වූ ශුද්ධ ණය ගැනීම් අයවැයෙන් අපේක්ෂිත රුපියල් බිලියන 248 ට සාපේක්ෂව රුපියල් බිලියන 39.4 ක් වැනි ඉතා අඩු මට්ටමක පැවතුණි. 2011 වසරෙහි බැංකු අංශයෙන් කරන ලද මූල්‍යනයෙන් සියයට 97 ක් මහ බැංකුවෙන් මූල්‍යනය කරන ලද අතර එය 2010 වසරෙහි මහ බැංකුවට සිදුකරන ලද රුපියල් බිලියන 32.1 ක ශුද්ධ ණය ආපසු ගෙවීම් ප්‍රමාණය සමග සසඳා බැලීමේ දී රුපියල් බිලියන 185.8 ක් විය. අයවැය හිඟය මූල්‍යනය කිරීමේ දී බැංකු නොවන අංශයේ සිට බැංකු අංශයට යොමු වූයේ වසරෙහි තෙවන කාර්තුව දක්වා රාජ්‍ය සුරැකුම්පත්වලට පැවති අඩු පොලී අනුපාතික හේතුවෙන් බැංකු නොවන අංශයේ ආයෝජකයන් ඉහළ ප්‍රතිලාභයක් ලැබෙන විකල්ප ආයෝජන කෙරෙහි යොමු වීම හේතුවෙනි. කෙසේ වුවද, 2011 වසරෙහි සිව්වන කාර්තුවෙහි ආරම්භයේ සිට ප්‍රධාන වශයෙන්

6.5 රජය සටහන **අයවැය හිඟය මූල්‍යනය (ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස)**

දේශීය මුදල් වෙළෙඳපොළෙහි පැවැති ද්‍රවශීලතා හිඟය හේතුවෙන් ප්‍රාථමික වෙළෙඳපොළ ඵලදා අනුපාතයන් ඉහළ යාම ආරම්භ විය. වෙළෙඳපොළ තුළ ඇති වූ මෙම තත්ත්වයන් මහ බැංකුව විසින් ප්‍රාථමික වෙළෙඳපොළින් රාජ්‍ය සුරැකුම්පත් මිල දී ගැනීම ඉහළ යාමට හේතු විය. මෙම තත්ත්වය සහ මහ බැංකුව විසින් සිදු කරන ලද විවට වෙළෙඳපොළ කටයුතු හේතුවෙන් මහ බැංකුව සතු රාජ්‍ය සුරැකුම්පත් ප්‍රමාණය 2010 වසරෙහි පැවැති රුපියල් බිලියන 2.1 සමග සසඳා බැලීමේ දී 2011 වසර අවසානය වන විට රුපියල් බිලියන 169.8 ක් දක්වා වැඩි විය.

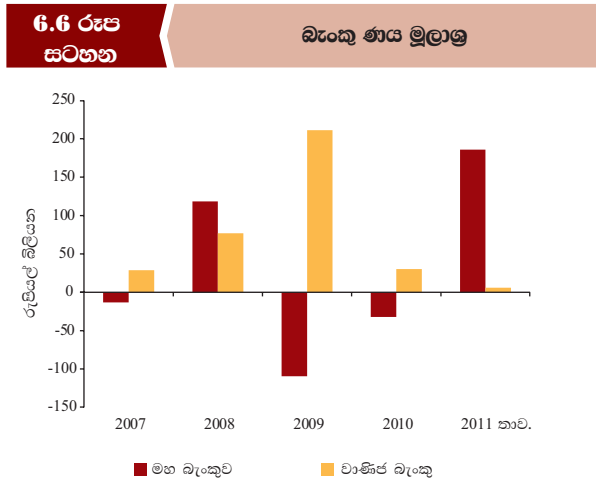
අයවැය හිඟය මූල්‍යනය කිරීම සඳහා රජය වැඩි වශයෙන් ගනුදෙනු කළහැකි ණය උපකරණ මත රඳා පැවතුණි. ඒ අනුව, ගනුදෙනු කළහැකි ණය උපකරණ මගින් ලබාගත් ණය ප්‍රමාණය රුපියල් බිලියන 227.5 ක් විය. මෙය භාණ්ඩාගාර බිල්පත්වලින් ලබාගත් ශුද්ධ ණය රුපියල් බිලියන 168.4 කින්, භාණ්ඩාගාර

6.5 සංඛ්‍යා සටහන **දේශීය ණයගැනීමේ මූලාශ්‍ර**

ශීර්ෂය	රුපියල් බිලියන			
	2008	2009	2010	2011 තාවකාලික
ණය උපකරණ අනුව				
භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර (අ)	314.3	245.6	202.2	231.2
භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර (ආ)	192.4	201.9	140.4	168.4
රුපියල් ණය	69.8	49.0	82.8	79.6
ශ්‍රී ලංකා සංවර්ධන බැඳුම්කර	-1.5	-17.7	-24.6	-25.7
මහ බැංකු තාවකාලික අත්තිකාරම්	65.5	7.6	11.1	5.3
අනෙකුත්	15.6	-2.4	4.0	16.9
අයතන අනුව	-27.5	7.1	-11.5	-13.3
මුළු	314.3	245.6	202.2	231.2
බැංකු	195.2	49.0	-1.9	191.9
බැංකු නොවන	119.0	196.5	204.1	39.4

මූලාශ්‍රය : මුදල් හා ක්‍රම සම්පාදන අමාත්‍යාංශය, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

(අ) විදේශීය ආයෝජකයින් වෙත නිකුත් කරන ලද සහ විදේශීයන්හි වෙසෙන ශ්‍රී ලාංකිකයින් හා විදේශගත ශ්‍රී ලාංකික ශ්‍රමිකයින්ට 2009 සිට නිකුත් කරන ලද භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර වටිනාකම් ඇතුළත් නොවේ.
 (ආ) විදේශීය ආයෝජකයින් වෙත 2008 වසරේ සිට නිකුත් කරන ලද සහ විදේශීයන්හි වෙසෙන ශ්‍රී ලාංකිකයින් හා විදේශගත ශ්‍රී ලාංකික ශ්‍රමිකයින්ට 2009 සිට නිකුත් කරන ලද භාණ්ඩාගාර බිල්පත් වටිනාකම් ඇතුළත් නොවේ.

බැඳුම්කරවලින් ලබාගත් රුපියල් බිලියන 79.6 කින් සහ ශ්‍රී ලංකා සංවර්ධන බැඳුම්කරවලින් ලබාගත් රුපියල් බිලියන 5.3 කින් මෙන්ම රුපියල් ණය සම්බන්ධව රුපියල් බිලියන 25.7 ක ණය ආපසු ගෙවීම්වලින් සමන්විත විය. ඒ අනුව, අනෙකුත් මූලාශ්‍රවලින් ණය ලබාගැනීම රුපියල් බිලියන 3.7 ක් විය. මෙය ප්‍රධාන වශයෙන් මහ බැංකුවෙන් ලබාගත් අත්තිකාරම් (රුපියල් බිලියන 17 කින්) සහ රජයේ වාණිජ බැංකු වෙත පියවීමට ඇති ආනයන බිල්පත්වලින් (රුපියල් බිලියන 2.3 කින්) සමන්විත විය.

අයවැය හිඟය මූල්‍යනය කිරීම සඳහා විදේශීය මූලාශ්‍රයන් මූලිකව ඇස්තමේන්තුගත ප්‍රමාණයට වඩා දායකත්වයක් දක්වන ලදී. වසර තුළ විදේශීය මූලාශ්‍රයන්ගේ ලබාගත් මුළු දළ විදේශ ණය ගැනීම් රුපියල් බිලියන 322.8 ක් වූ අතර මුළු ශුද්ධ විදේශ ණය ප්‍රමාණය රුපියල් බිලියන 219 ක් විය. 2011 වසරෙහි මුළු දළ විදේශ ණය ලබාගැනීම්වලින් සහනදායී ණය ලබාගැනීම් පෙර වසරෙහි පැවැති රුපියල් බිලියන 58.4 (සියයට 17.8) සමග සසඳාබැලීමේ දී රුපියල් බිලියන 61.5 (සියයට 19.1) ක් වූ අතර ඉතිරිය සහනදායී නොවන මූලාශ්‍රයන්ගෙන් ලබාගන්නා ලදී. තවද, ද්විපාර්ශ්වික හා බහුපාර්ශ්වික සංවර්ධන හවුල්කරුවන්ගෙන් ලද ව්‍යාපෘති ණය පසුගිය වසරෙහි ලද රුපියල් බිලියන 163.9 (මුළු දළ විදේශ මූල්‍යනයෙන් සියයට 50) ට සාපේක්ෂව රුපියල් බිලියන 174.5 (මුළු දළ විදේශ මූල්‍යනයෙන් සියයට 54.1) ක් විය. ආසියානු සංවර්ධන බැංකුව (ADB), ජපානය සහ චීනය ව්‍යාපෘති ණය ලබාදුන් ප්‍රධාන මූලාශ්‍රයන් විය. කෙසේ වුවද, අයවැය හිඟය මූල්‍යනයේ දී ශුද්ධ විදේශ මූල්‍යනයේ දායකත්වය 2010 වසරෙහි පැවති සියයට 54.7 ට සාපේක්ෂව සියයට 48.6 දක්වා අඩු විය. ශුද්ධ විදේශ මූල්‍යනය ව්‍යාපෘති ණයවලට අමතරව, ජාත්‍යන්තර ස්වෛරීත්ව බැඳුම්කර නිකුතුවෙන් ලද අරමුදල් වන රුපියල් බිලියන 109.5 ක්

(එ.ජ.ඩොලර් බිලියන 1) සහ භාණ්ඩාගාර බිල්පත් හා භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කරවල සිදු කරන ලද විදේශීය ආයෝජනවලින් ලද ශුද්ධ මූල්‍යනය පිළිවෙළින් රුපියල් බිලියන 12.4 ක් සහ රුපියල් බිලියන 12.6 කින් ද සමන්විත විය. විදේශීය ආයෝජකයන්ට රාජ්‍ය සුරැකුම්පත්වල ආයෝජන කිරීමට ලබාදී තිබූ සීමාවට ළඟාවීම හේතුවෙන් 2011 වසරෙහි රාජ්‍ය සුරැකුම්පත්වල සිදු කරන ලද විදේශ ආයෝජන ප්‍රමාණය 2010 වසරෙහි පැවැති රුපියල් බිලියන 48.9 ට සාපේක්ෂව 2011 වසරේ දී සැලකිය යුතු පහළ මට්ටමක පැවතිණි.

6.4 රාජ්‍ය ණය සහ ණය සේවාකරණ ගෙවීම්

රාජ්‍ය ණය

රාජ්‍ය ණය තිරසාර භාවයෙහි අඛණ්ඩ වර්ධනය පෙන්වුම් කරමින් ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස රාජ්‍ය ණය ප්‍රමාණය පසුගිය වසරෙහි පැවති සියයට 81.9 සිට 2011 වසරේ දී සියයට 78.5 දක්වා අඩු විය. ශ්‍රී ලංකා රුපියල ප්‍රධාන විදේශ ව්‍යවහාර මුදල්වලට සාපේක්ෂව අවප්‍රමාණය වීම හේතුවෙන් මුළු නොපියවූ ණය ප්‍රමාණය මත අහිතකර බලපෑමක් ඇති වුවද, රාජ්‍ය මූල්‍ය ඒකාග්‍රතාව සඳහා දරන ලද උත්සාහය සහ ඉහළ ආර්ථික වර්ධනය මුළු ණය බර අඩුවීම කෙරෙහි දායක විය. ඒ අනුව, 2011 වසරෙහි ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස දේශීය ණය සියයට 42.9 දක්වා සියයට 2.9 කින් අඩු වූ අතර, විදේශීය ණය සියයට 35.6 දක්වා සියයට 0.5 කින් අඩු විය. නාමික වටිනාකම සලකා බලන විට 2011 වසරෙහි අවසානය වන විට මුළු රාජ්‍ය ණය ප්‍රමාණය රුපියල් බිලියන 5,133.4 දක්වා සියයට 11.8 කින් වැඩි විය.

2011 වසරෙහි මුළු නොපියවූ රාජ්‍ය ණය ප්‍රමාණයේ ප්‍රතිශතයක් ලෙස දේශීය ණය ප්‍රමාණය 2010 වසරෙහි පැවති සියයට 56 සිට සියයට 54.6 දක්වා අඩු විය. රුපියල් ණය ඇතුළුව ඉහළ පිරිවැයක් සහිත ණය ආපසු ගෙවීම මෙයට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු විය. ඒ අනුව 2011 වසරෙහි, මුළු දේශීය ණය ප්‍රමාණයෙහි මධ්‍යකාලීන හා දිගුකාලීන ණය ප්‍රමාණය පෙර වසරෙහි පැවති සියයට 76 සිට සියයට 75 දක්වා සුළු වශයෙන් අඩු විය. එම ණය ප්‍රමාණයෙන් බහුතරයක් (සියයට 86.4) භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කරවලින් සමන්විත වූ අතර ශ්‍රී ලංකා සංවර්ධන බැඳුම්කර සහ රුපියල් ණය එම ණය ප්‍රමාණයෙන් පිළිවෙළින් සියයට 8.7 ක් සහ සියයට 2.9 ක් විය. කෙටිකාලීන ණයවලින් සියයට 84.6 ක් භාණ්ඩාගාර බිල්පත්වලින් සමන්විත වූ අතර සියයට 13.6 ක් මහ බැංකුවෙන් ලබාගන්නා තාවකාලික අත්තිකාරම්වලින් සමන්විත විය.

6 රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තිය හා රාජ්‍ය මූල්‍ය කටයුතු

6.6 සංඛ්‍යා සටහන	රජයේ නොපියවූ ණය (වසර අවසානයට)			
	රුපියල් මිලියන			
ශීර්ෂය	2008	2009	2010	2011 තාවකාලික
මුළු ණය	3,588,962	4,161,422	4,590,245	5,133,365
දේශීය ණය (අ)	2,140,228	2,400,955	2,565,662	2,804,085
පරිණත කාලය අනුව				
කෙටි කාලීන	516,365	560,646	619,549	698,190
මැදි හා දිගු කාලීන	1,623,863	1,840,309	1,946,113	2,105,895
ආයතන අනුව				
බැංකු (ආ)	657,424	705,765	691,716	886,221
බැංකු නොවන	1,482,704	1,695,089	1,873,845	1,917,864
විදේශීය ණය	1,448,734	1,760,467	2,024,583	2,329,280
ණය වර්ගය අනුව				
සහනදායී ණය	1,227,222	1,271,142	1,266,910	1,328,797
සහනදායී නොවන ණය	57,491	78,649	147,240	235,923
වාණිජ ණය	164,020	410,677	610,433	764,560
ව්‍යවහාර මුදල් අනුව				
වි.ගැ.හි.	531,849	567,502	572,354	601,691
එ.ජ. ඩොලර්	280,435	330,842	476,490	678,983
ජපාන යෙන්	445,596	452,758	508,802	560,456
යුරෝ	132,047	143,566	142,371	146,711
වෙනත්	58,807	265,799	324,566	341,439
සටහන:				
විනිමය අනුපාතයේ විචලනය	117,785	23,114	-4,653	85,573

මූලාශ්‍රය: මුදල් හා ක්‍රමසම්පාදන අමාත්‍යාංශය ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

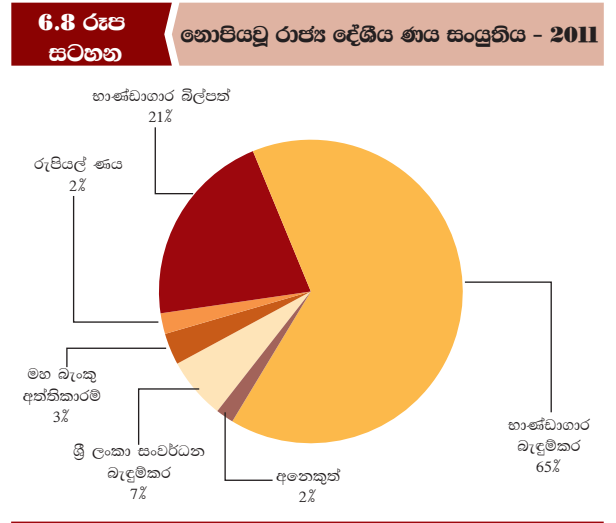
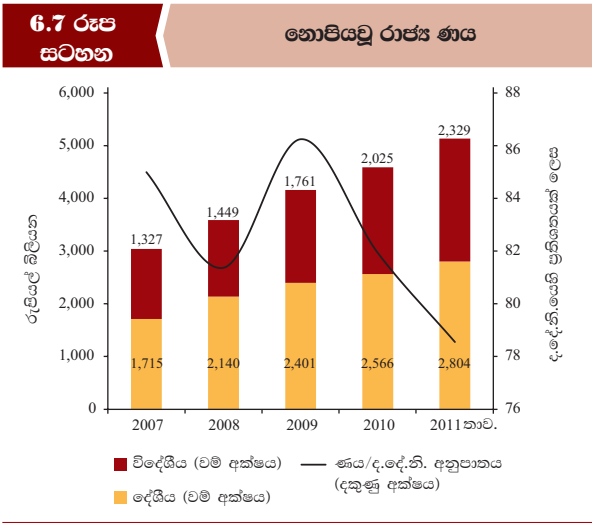
(අ) 2003 නොවැම්බර් මස ස.නො.ස වෙනුවෙන් වාණිජ බැංකු වෙත නිකුත් කරන ලද රුපියල් මිලියන 4,397 ක් වූ භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර ඇතුළත් නොවේ.

(ආ) අක්වෙරළ බැංකු ඒකකයන්ගෙන් (OBUs) ලබා ගත් නොපියවූ ණය ඇතුළත්වේ.

2011 වසරෙහි පැවති වෙළෙඳපොළ ප්‍රවණතාවයන් පෙන්නුම් කරමින් බැංකු නොවන අංශය වෙත පැවති ණය ප්‍රමාණය නොපියවූ මුළු ණය ප්‍රමාණයේ ප්‍රතිශතයක් ලෙස පෙර වසරෙහි පැවති සියයට 73 සිට සියයට 68.4 දක්වා අඩු විය. බැංකු නොවන අංශය විසින් දරන ලද භාණ්ඩාගාර බිල්පත් ප්‍රමාණය රුපියල් බිලියන 235.3 දක්වා සියයට 19.2 කින් පහළ බැසීම මෙයට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු විය. 2011 වසරෙහි වැඩි කාලයක් රාජ්‍ය

සුරැකුම්පත්වල ඵලදායීතා අනුපාතයන් පහළ මට්ටමක පැවතීම හේතුවෙන් බැංකු නොවන අංශයෙන් රාජ්‍ය සුරැකුම්පත්වලට පැවති ඉල්ලුම අඩු විය. කෙසේ වුවද, බැංකු නොවන අංශයෙන් භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර මගින් ලබාගත් ණය සියයට 9 කින් වැඩි වී රුපියල් බිලියන 1,612.7 ක් විය. මෙහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස බැංකු නොවන අංශය විසින් දරන රාජ්‍ය ණය ප්‍රමාණය සියයට 2.3 වැනි සුළු ප්‍රමාණයකින් වැඩි විය. සේවක අර්ථසාධක අරමුදල (සියයට 49.6) සහ ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව (සියයට 16.4) බැංකු නොවන අංශයෙහි රාජ්‍ය සුරැකුම්පත් දරන ප්‍රධාන ආයතන ලෙස තවදුරටත් පැවතුණි.

රාජ්‍ය අයවැය හිඟය මූල්‍යයනය කිරීමේ දී බැංකු අංශය කෙරෙහි වැඩි වශයෙන් රඳාපැවැත්ම හේතුවෙන් 2011 වසරෙහි බැංකු අංශය සතු රාජ්‍ය ණය ප්‍රමාණය රුපියල් බිලියන 886.2 දක්වා සියයට 28 කින් ඉහළ යන ලදී. ඒ අනුව, 2011 වසරෙහි මුළු දේශීය ණය ප්‍රමාණයෙන් බැංකු අංශය සතු ණය ප්‍රමාණය 2010 වසරෙහි පැවති සියයට 27 ට සාපේක්ෂව සියයට 31.6 දක්වා ඉහළ යන ලදී. 2011 වසරෙහි මහ බැංකුව සතු මුළු නොපියවූ රාජ්‍ය ණය ප්‍රමාණය 2010 වසරෙහි පැවති රුපියල් බිලියන 78.4 සිට රුපියල් බිලියන 263.3 දක්වා ශීඝ්‍ර ලෙස ඉහළ යන ලද අතර, බැංකු අංශය සතු මුළු දේශීය ණය ප්‍රමාණයේ ප්‍රතිශතයක් ලෙස මහ බැංකුව සතු ණය ප්‍රමාණය පෙර වසරෙහි පැවති සියයට 11.3 සිට සියයට 29.7 දක්වා ඉහළ යන ලදී. 2011 වසරෙහි මහ බැංකුව විසින් දරන ලද මුළු ණය ප්‍රමාණයෙන් වැඩි කොටසක් භාණ්ඩාගාර බිල්පත්වලින් (සියයට 64.5) සමන්විත වූ අතර ඉතිරිය මහ බැංකු තාවකාලික අත්තිකාරම් වලින් සමන්විත විය. වාණිජ බැංකු සතු භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර (සියයට 27.3 කින්) සහ ශ්‍රී ලංකා සංවර්ධන බැඳුම්කර (සියයට 5.7 කින්) ඉහළ යාමේ සහ භාණ්ඩාගාර බිල්පත් (සියයට 15.7 කින්) පහළ යාමෙන් සමස්ත ප්‍රතිඵලයක් ලෙස වාණිජ බැංකු සතු

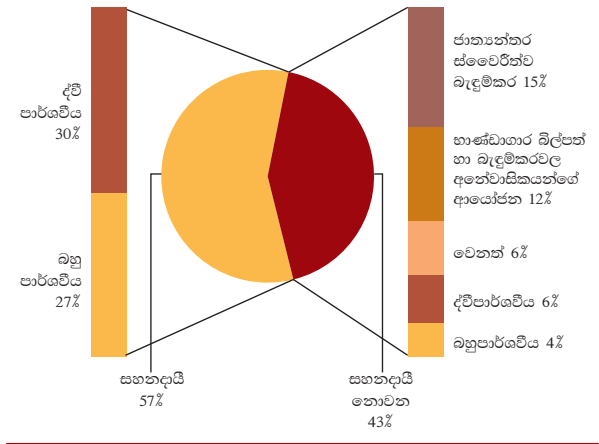

මුළු නොපිය වූ දේශීය ණය ප්‍රමාණය 2010 වසරට සාපේක්ෂව 2011 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 623 දක්වා සියයට 1.6 කින් සුළු වශයෙන් ඉහළ යන ලදී.

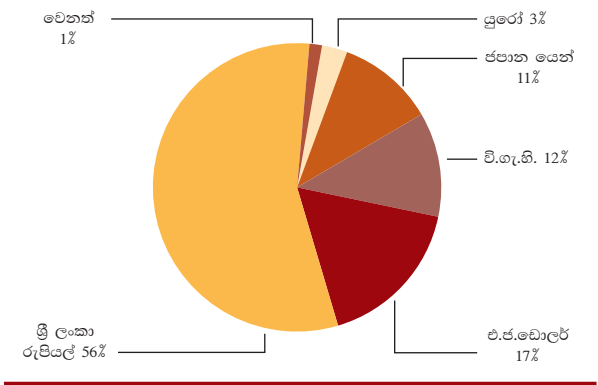
2011 වසර අවසානයේ විදේශ ව්‍යවහාර මුදලින් වටිනාකම තක්සේරු කරන ලද දේශීය ණය ප්‍රමාණ 2010 වසර අවසානයේ දී පැවැති රුපියල් බිලියන 190.5 (එ.ජ.ඩොලර් මිලියන 1,717) සිට රුපියල් බිලියන 201 (එ.ජ.ඩොලර් මිලියන 1,764) දක්වා ඉහළ යන ලදී. 2011 වසර තුළ ශ්‍රී ලංකා සංවර්ධන බැඳුම්කර නිකුත් කිරීම මෙන්ම එ.ජ.ඩොලර් වලට සාපේක්ෂව ශ්‍රී ලංකා රුපියල අවප්‍රමාණය වීම මෙම වැඩිවීමට හේතු විය. වසර 3 සිට 5 දක්වා පරිණත කාලයකින් සමන්විත ශ්‍රී ලංකා සංවර්ධන බැඳුම්කර රුපියල් බිලියන 60.2 ක් මාස හයක ලත්වත් අන්තර් බැංකු අර්පණ අනුපාතය සහ පදනම් අංක 365 සිට 390 දක්වා විස්තාරයකින් යුත් පොලී අනුපාතිකයන් යටතේ නිකුත් කරන ලද අතර වාණිජ බැංකු මෙම බැඳුම්කරවල ප්‍රධාන ආයෝජකයන් විය. විදේශ ව්‍යවහාර මුදලින් මිල නියම කරන ලද දේශීය ණය, අක්වෙරළ බැංකු ඒකක මගින් ලබාගත් ණය රුපියල් බිලියන 17.1 කින් (එ.ජ.ඩොලර් මිලියන 150) සහ ශ්‍රී ලංකා සංවර්ධන බැඳුම්කර රුපියල් බිලියන 183.8 කින් (එ.ජ.ඩොලර් මිලියන 1,614) සමන්විත විය.

2011 වසරේ ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස විදේශ ණය ප්‍රමාණය, 2010 වසරෙහි පැවති සියයට 36.1 සිට සියයට 35.6 දක්වා සුළු වශයෙන් අඩු වූ අතර, නාමික වශයෙන් එය රුපියල් බිලියන 2,329.3 දක්වා සියයට 15 කින් ඉහළ යන ලදී. සහනදායී නොවන මූලාශ්‍රයන්ගෙන් ණය ගැනීම් ඉහළයාම සහ වසරේ අවසාන කාලයේදී ප්‍රධාන විදේශ ව්‍යවහාර මුදල් වර්ගවලට සාපේක්ෂව ශ්‍රී ලංකා රුපියල අවප්‍රමාණය වීමත් විදේශ ණය තොගය ඉහළයාමට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු විය. 2011 වසරෙහි සහනදායී නොවන ණය ප්‍රමාණය සමස්ත විදේශ ණය ප්‍රමාණයෙහි ප්‍රතිශතයක්

6.9 රූප සටහන නොපියවූ රාජ්‍ය විදේශීය ණය සංයුතිය - 2011

6.10 රූප සටහන ව්‍යවහාර මුදල් වර්ගය අනුව සමස්ත නොපියවූ ණය සංයුතිය - 2011

ලෙස 2010 වසරෙහි පැවති සියයට 37.4 සිට සියයට 43 දක්වා ඉහළ යාමට දායක වෙමින් සහනදායී නොවන ණය සියයට 32 කින් රුපියල් බිලියන 1,000.5 ක් දක්වා ඉහළ යන ලදී. ප්‍රධාන වශයෙන් එ.ජ.ඩොලර් බිලියන 1 ක වටිනාකමින් යුත් ස්වේච්ඡාව බැඳුම්කර නිකුතුවෙහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස වාණිජ ණය ප්‍රමාණය රුපියල් බිලියන 764.6 දක්වා සියයට 25.2 කින් ඉහළ යන ලදී.

ප්‍රධාන විදේශ විනිමය වර්ගවලට සාපේක්ෂව ශ්‍රී ලංකා රුපියල අවප්‍රමාණය වීම හේතුවෙන් සමස්ත ණය තොගය රුපියල් බිලියන 85.6 (ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස සියයට 1.3) කින් ඉහළ යන ලදී. ශ්‍රී ලංකා රුපියල ඉන්දියානු රුපියලට සාපේක්ෂව සියයට 15 කින් සහ යුරෝවලට සාපේක්ෂව සියයට 0.1 කින් අධිප්‍රමාණය වූ අතර එය ජපාන යෙන්, එ.ජ.ඩොලර් සහ වි.ගැ.හි.වලට සාපේක්ෂව පිළිවෙලින් සියයට 7.2, සියයට 2.6 සහ සියයට 2.3 කින් අවප්‍රමාණය විය. තවද, සමස්ත නොපියවූ විදේශ ණය ප්‍රමාණය එ.ජ.ඩොලර් (සියයට 29.1), වි.ගැ.හි. (සියයට 25.8), ජපාන යෙන් (සියයට 24.1), යුරෝ (සියයට 6.3), ශ්‍රී ලංකා රුපියල් (සියයට 11.6) සහ අනෙකුත් විදේශ ව්‍යවහාර මුදල් වර්ග (සියයට 3.1) කින් සමන්විත වේ. ඒ අනුව, නොපියවූ විදේශ ණය ප්‍රමාණය ශ්‍රී ලංකා රුපියල අවප්‍රමාණය වීම හේතුවෙන් රුපියල් බිලියන 80.4 කින් ඉහළ යන ලදී. ඒ සමගම, එ.ජ.ඩොලර්වලින් වටිනාකම නියම කරන ලද දේශීය ණය (ශ්‍රී ලංකා සංවර්ධන බැඳුම්කර සහ අක්වෙරළ බැංකු ඒකකවලින් ලබාගත්) ඩොලරයට සාපේක්ෂව රුපියල අවප්‍රමාණය වීම හේතුවෙන් රුපියල් බිලියන 5.2 කින් ඉහළ යන ලදී.

ණය සේවාකරණ ගෙවීම්

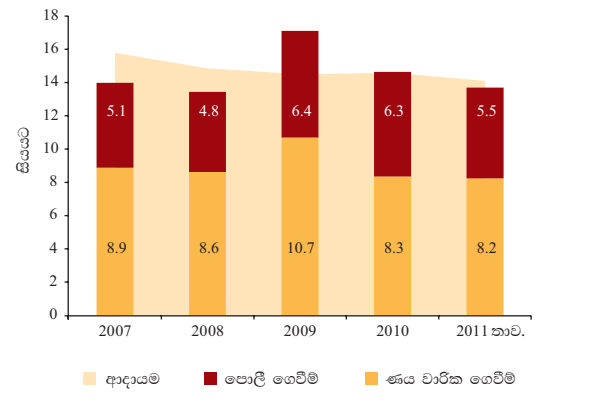
2011 වසරෙහි සමස්ත ණය සේවාකරණ ගෙවීම් 2010 වසරට සාපේක්ෂව රුපියල් බිලියන 895.4 දක්වා රුපියල් බිලියන 74.9 කින් ඉහළ යන ලදී. මෙහිදී ණය ආපසු ගෙවීම් රුපියල් බිලියන 538.7 දක්වා

6 රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තිය හා රාජ්‍ය මූල්‍ය කටයුතු

6.7 සංඛ්‍යා සටහන		රාජ්‍ය ණය සේවාකරණ ගෙවීම්			
රුපියල් මිලියන					
ශීර්ෂය	2008	2009	2010	2011	තාවකාලික
ණය සේවාකරණ ගෙවීම්	592,804	825,687	820,448	895,382	
දේශීය	440,918	675,274	686,800	728,028	
විදේශීය	151,886	150,414	133,648	167,354	
ණය ආපසු ගෙවීම්	380,330	516,012	467,856	538,683	
දේශීය	258,720	401,296	389,672	439,894	
විදේශීය	121,609	114,716	78,184	98,789	
පොළී ගෙවීම්	212,475	309,675	352,592	356,699	
දේශීය	182,198	273,978	297,127	288,134	
කෙටිකාලීන	65,364	72,364	58,943	46,257	
මැදි හා දිගුකාලීන	116,834	201,613	238,185	241,877	
විදේශීය	30,277	35,698	55,464	68,565	
මූලාශ්‍රය: මුදල් හා ක්‍රමසම්පාදන අමාත්‍යාංශය ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව					

රුපියල් බිලියන 70.8 කින් ඉහළ යන ලද අතර එය සමස්ත ණය සේවාකරණ ගෙවීම්වලින් සියයට 60.2 ක් විය. සමස්ත ණය සේවාකරණ ගෙවීම්වලින් පොලී ආපසු ගෙවීම් රුපියල් බිලියන 356.7 දක්වා රුපියල් බිලියන 4.1 කින් ඉහළ යන ලදී. දේශීය මූල්‍ය වන කරන ලද සමස්ත ණය සේවාකරණ ගෙවීම් රුපියල් බිලියන 728 දක්වා රුපියල් බිලියන 41.2 කින් ඉහළ යන ලදී. ණය ආපසු ගෙවීම් රුපියල් බිලියන 440 දක්වා රුපියල් බිලියන 50.2 කින් ඉහළ යාමෙන් ණය පොලී ගෙවීම් රුපියල් බිලියන 288.1 දක්වා රුපියල් බිලියන 9 කින් පහළ යාමෙන් සමස්ත ප්‍රතිඵලයක් ලෙස මෙලෙස දේශීය ණය සේවාකරණ ගෙවීම් පසුගිය වසරට සාපේක්ෂව ඉහළ යන ලදී. 2011 වසරෙහි වෙළෙඳපොළ පොලී අනුපාතිකයන් 2010 වසරට සාපේක්ෂව යහපත් මට්ටමක පැවතීම 2011 වසර තුළ පොලී පිරිවැය පහළයාමට හේතු විය. තවද, ණය ආපසු ගෙවීම් අධික ලෙස ඒකරාශීවීම මෙන්ම රාජ්‍ය ණය කළමනාකරණ උපායමාර්ගයන්ට අනුව ඇතැම් ඉහළ පිරිවැයක් සහිත දේශීය ණය ආපසු ගෙවීමත්,

6.11 රූප සටහන රාජ්‍ය ණය සේවාකරණ ගෙවීම් (ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස)

6.8 සංඛ්‍යා සටහන		රාජ්‍ය ණය දර්ශක			
රුපියල් මිලියන					
දර්ශක	2008	2009	2010	2011	තාවකාලික
රාජ්‍ය ණය/ද.දේ.නි.	81.4	86.2	81.9	78.5	
දේශීය ණය/ද.දේ.නි.	48.5	49.7	45.8	42.9	
විදේශීය ණය/ද.දේ.නි.	32.8	36.5	36.1	35.6	
මුළු විදේශීය ණය/අපනයන (අ)	132.2	170.7	161.4	154.4	
මුළු ණය සේවාකරණ ගෙවීම්/ද.දේ.නි	13.4	17.1	14.6	13.7	
මුළු ණය සේවාකරණ ගෙවීම්/රජයේ ආදායම (ආ)	90.5	118.0	100.4	95.8	
එයින් දේශීය ණය සේවාකරණ ගෙවීම්/රජයේ ආදායම (ආ)	67.3	96.5	84.0	77.9	
මුළු ණය සේවාකරණ ගෙවීම්/රජයේ වියදම (ඇ)	43.1	48.1	46.9	46.2	
එයින් දේශීය ණය සේවාකරණ ගෙවීම්/රජයේ වියදම (ඇ)	32.0	39.3	39.3	37.6	
විදේශීය ණය සේවාකරණ ගෙවීම්/අපනයන (අ)	13.9	14.6	10.7	11.1	
මුළු ණය පොලී ගෙවීම්/ද.දේ.නි.	4.8	6.4	6.3	5.5	
දේශීය ණය පොලී ගෙවීම්/ද.දේ.නි.	4.1	5.3	5.3	4.4	
දේශීය ණය පොලී ගෙවීම්/රජයේ වර්තන වියදම	24.5	31.1	31.7	28.6	
විදේශීය ණය පොලී ගෙවීම්/අපනයන (අ)	2.8	3.5	4.4	4.5	
මූලාශ්‍රය: මුදල් හා ක්‍රමසම්පාදන අමාත්‍යාංශය ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව					
(අ) භාණ්ඩ හා සේවා අපනයන					
(ආ) රජයේ ආදායම ආර්ථික වර්ගීකරණයට අනුව					
(ඇ) ණය ආපසු ගෙවීම් ඇතුළත්ව රජයේ වියදම					

දේශීය ණය ආපසු ගෙවීම් ඉහළ යාමට හේතු විය. විදේශ ණය සේවාකරණ ගෙවීම් සම්බන්ධව සලකා බැලීමේ දී, ප්‍රධාන වශයෙන් විදේශ ව්‍යවහාර මුදල්වලට සාපේක්ෂව රුපියල අවප්‍රමාණය වීම හේතුවෙන් ණය ආපසු ගෙවීම් මෙන්ම පොලී ගෙවීම් ඉහළ යන ලදී. ඒ අනුව, 2010 වසරට සාපේක්ෂව විදේශ ණය ආපසු ගෙවීම් රුපියල් බිලියන 98.8 දක්වා රුපියල් බිලියන 20.6 කින් ඉහළ යන ලද අතර විදේශ පොලී ගෙවීම් රුපියල් බිලියන 68.6 දක්වා රුපියල් බිලියන 13.1 කින් ඉහළ යන ලදී.

ඉහළ ආර්ථික වර්ධනයත්, අපනයනයන්ගේ ශීඝ්‍ර වර්ධනයත් හේතුවෙන් 2011 වසර තුළ ණය සේවාකරණ දර්ශක තවදුරටත් වර්ධනය විය. ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස ණය සේවාකරණ ගෙවීම් අනුපාතය 2010 වසරෙහි වූ සියයට 14.6 සිට 2011 වසරෙහි සියයට 13.7 දක්වා යහපත් අතට හැරුණු අතර, 2011 වසරෙහි ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස සමස්ත පොලී ගෙවීම් අනුපාතය 2010 වසරෙහි පැවති සියයට 6.3 සිට සියයට 5.5 දක්වා මෙන්ම ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස දේශීය පොලී ගෙවීම් අනුපාතය 2010 වසරෙහි පැවති සියයට 5.3 සිට සියයට 4.4 දක්වා ද යහපත් අතට හැරුණි. තවද, 2011 වසරෙහි ණය සේවාකරණ ගෙවීම්වල වර්ධන වේගය වන සියයට 9.1 ට සාපේක්ෂව රාජ්‍ය ආදායම් සියයට 14.4 ක්

වැනි වැඩි අගයකින් වර්ධනය වීම හේතුවෙන් සමස්ත ආදායමට සාපේක්ෂව සමස්ත ණය සේවාකරණ ගෙවීම් අනුපාතය 2010 වසරෙහි පැවති සියයට 100.4 සිට 2011 වසරෙහි සියයට 95.8 දක්වා යහපත් අතට හැරුණි.

6.5 උප රාජ්‍ය ආයතනවල අයවැය කටයුතු

උප රාජ්‍ය ආයතනවල ප්‍රතිපත්ති දිශාව හා ක්‍රියාමාර්ග

ශ්‍රී ලංකාවේ උප රාජ්‍ය ආයතන පද්ධතිය පළාත් සභා සහ පළාත් පාලන ආයතනවලින් සමන්විත වේ. ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 13 වැනි සංශෝධනය යටතේ පළාත් සභා 9 ක් පිහිටුවා ඇත. 2011 වසරේ දී නව පළාත් පාලන ආයතන 5 ක් පිහිටුවීමත් සමග 2011 වසර අවසානය වන විට පළාත් පාලන ආයතන පද්ධතිය මහ නගර සභා 23 ක්, නගර සභා 43 ක් සහ ප්‍රාදේශීය සභා 269 ක් වශයෙන් ආයතන 335 කින් සමන්විත විය. අදාළ කාලපරිච්ඡේදය තුළ දී පළාත් පාලන ආයතන 4 ක් මහ නගර සභා හෝ නගර සභා ලෙස උසස් කරන ලදී.

2011 වසරේ දී පළාත් පාලන සහ පළාත් සභා අමාත්‍යාංශය උපරාජ්‍ය මට්ටමින් යහපාලනය හා සංවර්ධනයෙහිලා වැදගත් කාර්යභාරයක් ඉටු කරන ලදී. පළාත් මට්ටමේ සංවර්ධන අවශ්‍යතා සඳහා ඵලදායී විසඳුම් ලබාදෙන අතරම, උප රාජ්‍ය ආයතන සමග සමීප සම්බන්ධතාවයකින් යුතුව වැඩකටයුතු කිරීම අමාත්‍යාංශය විසින් අඛණ්ඩව සිදු කරන ලදී. ඒ අනුව, පළාත් මට්ටමින් ආයෝජන දිරිගැන්වීම සඳහා අමාත්‍යාංශය විසින් විදේශීය ණය ලබාදෙන ආයතන සමග මනා සම්බන්ධීකරණයන් පවත්වා ගනිමින් ඒ සඳහා අවශ්‍ය කළමනාකරණ, නීතිමය සහ සංවර්ධන සේවා පහසුකම් පළාත් සභා සහ පළාත් පාලන ආයතන වෙත ලබාදෙන ලදී.

පළාත් පාලන සහ පළාත් සභා අමාත්‍යාංශය උප රාජ්‍ය ආයතන පද්ධතිය ශක්තිමත් කිරීම සඳහා විවිධ ව්‍යාපෘති සහ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. පළාත් පාලන ආයතන ඡන්ද විමසීම් පනත, මහ නගර සභා ආඥා පනත, නගර සභා ආඥා පනත සහ ප්‍රාදේශීය සභා පනත 2011 වසරේ දී සංශෝධනය කළ අතර අධි නාගරික සංස්ථා පනත් කෙටුම්පත සකස් කරන ලදී. නවද, පසුගාමී පළාත් පාලන ආයතනවල පවතින ගැටලුවලට විසඳුම් සැපයීමේ අරමුණින් අමාත්‍යාංශය මගින් “පුර නැගුම” වැඩසටහන සකස් කර එය 2012 වසරේ සිට ක්‍රියාත්මක කිරීමට සැලසුම් කර ඇත. මීට අමතරව, අපජලය කළමනාකරණ පද්ධති මෙන්ම ආපදා ප්‍රතිචාර ජාල නවීකරණය කිරීම සඳහා වූ ව්‍යාපෘති තෝරාගත් පළාත් කිහිපයක ක්‍රියාත්මක කරන ලදී.

2011 වසරේ දී ප්‍රාදේශීය යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය කිරීමේ වැඩසටහන් යටතේ මාර්ග සංවර්ධනය සහ කුඩා සහ මධ්‍ය පරිමාණ නගර

සංවර්ධනය කෙරෙහි පළාත් පාලන සහ පළාත් සභා අමාත්‍යාංශය වැඩි අවධානයක් යොමු කරන ලදී. ඒ අනුව, විපතට පත්වූ ප්‍රදේශ ද ඇතුළත්ව පළාත් මාර්ග පද්ධතියේ සම්බන්ධතාව මෙන්ම විශ්වසනීයත්වය වැඩිදියුණු කිරීමේ අරමුණින් පළාත් මාර්ග සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. මීට අමතරව, විශේෂයෙන් උතුරු පළාතේ ප්‍රවාහන පද්ධතිය වැඩිදියුණු කිරීමේ අරමුණින් උතුරු පළාත් මාර්ග සම්බන්ධතා ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. මේ අතර, ශීඝ්‍රයෙන් නාගරීකරණයට භාජනය වෙමින් පවතින කුඩා හා මධ්‍යම පරිමාණ නගර සංවර්ධනය කිරීම සඳහා අමාත්‍යාංශය විසින් ආරම්භ කරන ලද වැඩසටහන් තවදුරටත් ක්‍රියාත්මක වූ අතර, එහිදී පළාත් සභා, පළාත් පාලන ආයතන, නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය සහ ඉඩම් ගොඩකිරීමේ සහ සංවර්ධනය කිරීමේ සංස්ථාව වැනි ආයතන සමග ඉතා සමීපව කටයුතු කරන ලදී.

පළාත් සභාවල අයවැය අවශ්‍යතා සපුරාගැනීම සඳහා වූ මධ්‍යම රජයේ ප්‍රතිපාදන නිර්දේශ කිරීමෙහිලා වැදගත් කාර්යභාරයක් මුදල් කොමිෂන් සභාව විසින් සිදුකරන ලදී. ප්‍රතිපාදන වෙන්කිරීම සම්බන්ධයෙන් වූ මුදල් කොමිෂන් සභාවේ නිර්දේශ ප්‍රාදේශීය විෂමතා අවම කර ගැනීම මගින් තුලිත ප්‍රාදේශීය සංවර්ධනයක් අත්කර ගැනීම කෙරෙහි යොමු විය. පළාත් සඳහා රජය විසින් කරනු ලබන පැවරුම් වෙන්කිරීම සහ ඒවා පළාත් අතර බෙදාහැරීම තාර්කිකරණය කිරීම සඳහා 2011 වසරේ දී මුදල් කොමිෂන් සභාව විසින් නව වැඩ පිළිවෙළක් හඳුන්වා දෙන ලදී. ඒ අනුව, ප්‍රතිපාදන බෙදාදීම මෙන්ම සැලසුම් කිරීම හා අධීක්ෂණය පහසු කිරීමේ අරමුණින් ආර්ථික යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය, සමාජ යටිතල පහසුකම් සහ සේවා සංවර්ධනය, නිෂ්පාදන අංශය සංවර්ධනය සහ තුලිත ප්‍රාදේශීය සංවර්ධනයන් ළඟාකර ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය විශේෂ ව්‍යාපෘති නමින් ප්‍රධාන කාණ්ඩ හතරක් හඳුනාගෙන ඇත. මේ අතර, ප්‍රතිඵල පාදක සැලසුම්කරණය සහ අධීක්ෂණය සම්බන්ධයෙන් වන මුදල් කොමිෂන් සභාවේ ප්‍රයත්නයන් අඛණ්ඩව සිදුකෙරුණු අතර, ඒ යටතේ පළාත් සභාවල සියලු ආයෝජන වැඩසටහන් පෙර නියම කරගත් ප්‍රතිඵල අත්කර ගැනීම කෙරෙහි අවධානය යොමු කළ යුතු විය. මීට අමතරව, පළාත් සභා අතර සම්බන්ධීකාරකයෙකු මෙන්ම පහසුකම් සපයන්නෙකු ලෙස ද මුදල් කොමිෂන් සභාව ප්‍රමුඛ කාර්යභාරයක් අඛණ්ඩව ඉටු කරන ලදී. ඒ අනුව, ජාතික ඉංජිනේරු පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානයේ (NERDC) සහාය ඇතිව අඩු වියදම් ඉදිකිරීමේ තාක්ෂණය පළාත්වලට හඳුන්වාදීමට කොමිෂන් සභාව කටයුතු කරන ලදී.

2011 වසර සඳහා වූ අයවැය යෝජනාවලට අනුව පළාත් සභාවල ප්‍රධාන ආදායම් මාර්ගය වූ පිරිවැටුම් බද්ද ඉවත් කරන ලද අතර එමගින්

6 රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තිය හා රාජ්‍ය මූල්‍ය කටයුතු

පළාත් සභාවල ආදායම් මූලයන් වෙනස් විය. ඒ අනුව මධ්‍යම රජය විසින් එකතු කරනු ලබන ජාතිය ගොඩනැගීමේ බද්දෙන් තුනෙන් එකක්, මුද්දර බද්දෙන් ලැබෙන මුළු මුදල සහ මෝටර් වාහන ලියාපදිංචි කිරීමේ ගාස්තුවෙන් ලැබෙන ආදායමෙන් සියයට 70 ක් පිරිවැටුම් බද්ද ඉවත්කිරීමෙන් සිදුවන ආදායම් අතිරිච්ච පියවා ගැනීම සඳහා පළාත් සභාවලට පවරනු ලැබීය. ජාතිය ගොඩනැගීමේ බද්ද සහ මුද්දර බද්දෙන් ලැබෙන ආදායමෙන් මධ්‍යම රජයෙන් සිදුකරන බදු පැවරුම් වලින් සියයට 48 ක් බස්නාහිර පළාතට ලබාදෙන අතර සියයට 9 බැගින් මධ්‍යම, දකුණු සහ වයඹ පළාත්වලටත් අනෙකුත් පළාත් සඳහා සියයට 5 බැගින් ලබාදෙනු ලැබේ.

පළාත් සභාවල අයවැය කටයුතු

2011 වසරේ දී පළාත් සභාවල මුළු ආදායම 2010 වසරේ වාර්තා වූ සියයට 24 ක වැඩිවීමට සාපේක්ෂව රුපියල් බිලියන 42.1 දක්වා සියයට 14.2 කින් වැඩි විය. බදු ආදායම රුපියල් බිලියන 36 දක්වා සියයට 16 කින් වර්ධනය වූ අතර, බදු නොවන ආදායම රුපියල් බිලියන 6.1 දක්වා සියයට 4.7 කින් වැඩි විය. ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස මුළු ආදායම, 2010 වසරේ වාර්තා වූ සියයට 0.7 ට සාපේක්ෂව 2011 වසරේ දී සියයට 0.6 දක්වා අඩු විය. දේශීය ආර්ථික කටයුතු පුළුල්වීම මෙන්ම මෝටර් වාහන ලියාපදිංචිය ඉහළ යාම පිළිබිඹු කරමින් බලපත්‍ර ගාස්තු හා ඉඩම් පැවරීමේ ගාස්තුවලින් ලද ආදායම අදාළ කාලපරිච්ඡේදය තුළ දී ඉහළ යන ලදී. 2011 වසරේ දී මධ්‍යම රජය විසින් පළාත් සභාවලට සිදුකරන ලද රුපියල් බිලියන 17.8 ක් වූ ජාතිය ගොඩනැගීමේ බදු ආදායම් පැවරුම් පෙර වසරේ දී පළාත් සභාවලින් උපයන ලද පිරිවැටුම් බදු ආදායමට වඩා අඩු විය. එබැවින්, නව ක්‍රමය මගින් පළාත් සභා ලබන සමස්ත ආදායම නොවෙනස්ව පවත්වා ගැනීම සඳහා, තොග සහ සිල්ලර වෙළෙඳාම් ලියාපදිංචිය වේගවත් කිරීම මගින් ජාතිය ගොඩනැගීමේ බදු පදනම පුළුල් කිරීමට ක්‍රියාමාර්ග ගතයුතු වේ. මේ අතර, බස්නාහිර පළාත් සභාව පළාත් සභාවල මුළු ආදායමට ප්‍රධාන දායකත්වය දරන ලද අතර, එය 2011 වසරේ දී සියයට 54 ක් විය. බස්නාහිර පළාත තුළ විශාල වශයෙන් වාණිජ ව්‍යාපාර ඒකරාශී වී පැවතීම මෙයට හේතු විය. පළාත් සභා ආදායමෙන් සියයට 9 බැගින් මධ්‍යම, දකුණු හා වයඹ පළාත් සභා විසින් උපයන ලදී.

ප්‍රධාන වශයෙන් වැටුප් හා වේතනවල සිදුවූ වැඩිවීම හේතුවෙන් 2011 වසරේ දී පළාත් සභාවල පුනරාවර්තන වියදම් රුපියල් බිලියන 126.8 දක්වා සියයට 6.4 කින් වැඩි විය. වසර ආරම්භයේ දී රාජ්‍ය අංශයේ සේවකයන් හට සිය මූලික වැටුපෙන් සියයට 5 ක විශේෂ දීමනාවක් ලබාදීමත්, රජයේ

සේවකයන්ගේ මාසික ජීවන වියදම් දීමනාව ඉහළ දැමීමත් වැටුප් හා වේතන ඉහළ යාමට හේතු විය. 2011 වසරේ දී පළාත් සභාවල මුළු පුනරාවර්තන වියදමෙන් සියයට 80 ක් වැටුප් හා වේතන වෙනුවෙන් වෙන්වූ අතර, ඉතිරිය අනෙකුත් වර්තන වියදම් පියවාගැනීම වෙනුවෙන් යොමු විය. මීට අමතරව, මුළු වැටුප් ගෙවීම්වලින් වැඩි කොටසක් අධ්‍යාපන හා සෞඛ්‍ය අංශයන්හි වැටුප් හා වේතන සඳහා යොමු විය. කාර්යයන් අනුව වර්ගීකරණයට පදනම්ව, ප්‍රධාන වශයෙන් අධ්‍යාපන හා සෞඛ්‍ය යන අංශ ඇතුළත්ව සමාජ යටිතල පහසුකම් සඳහා වූ වියදම රුපියල් බිලියන 112 ක් වූ අතර, එය මුළු පුනරාවර්තන වියදමෙන් සියයට 88 ක් විය. මුළු වර්තන වියදමෙන් සියයට 22 කට දායක වෙමින් බස්නාහිර පළාත් සභාව පළාත් අතර විශාලතම වියදම් ඒකකය ලෙස ද ක්‍රියාත්මක විය.

2011 වසරේ දී පළාත් සභාවල මුළු ප්‍රාග්ධන වියදම රුපියල් බිලියන 28.1 දක්වා සියයට 6.6 කින් වැඩි විය. ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස එය, පසුගිය වසරේ වූ සියයට 0.5 ට සාපේක්ෂව සියයට 0.4 ක අගයක් ගැනුණි. පළාත් විශේෂිත සංවර්ධන ව්‍යාපෘති 2011 වසරේ පළාත් සභාවල ආයෝජන වැඩසටහනට ප්‍රධාන වශයෙන් දායක වූ අතර එය රුපියල් බිලියන 9.4 ක් විය. මීට අමතරව, විදේශීය අරමුදල් යටතේ ක්‍රියාත්මක වන විශේෂිත යෝජනා ක්‍රම වෙනුවෙන් අදාළ කාලපරිච්ඡේදය තුළ රුපියල් බිලියන 8 ක් වැය විය. පළාත් මාර්ග ව්‍යාපෘතිය, අධ්‍යාපන අංශ සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය සහ සෞඛ්‍ය අංශ සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය 2011 වසරේ විදේශීය අරමුදල් යටතේ පළාත් මට්ටමින් ක්‍රියාත්මක වූ ප්‍රධාන ව්‍යාපෘති විය.

6.9 සංඛ්‍යා සටහන පළාත් සභාවල අයවැය තත්වය

ශීර්ෂය	රුපියල් මිලියන			
	2008	2009	2010	2011 තාවකාලික
මුළු ආදායම	31,368	29,433	36,829	42,065
බදු ආදායම	25,992	24,907	31,049	36,014
බදු නොවන ආදායම	5,376	4,526	5,780	6,051
මුළු වියදම	120,011	130,260	145,491	154,838
වර්තන වියදම්	103,199	111,336	119,162	126,772
එයින් වැටුප් හා වේතන	79,717	86,547	91,644	101,374
ප්‍රාග්ධන වියදම්	16,812	18,924	26,329	28,066
මධ්‍යම රජයේ පැවරුම්	88,942	93,999	107,032	115,856
සාමූහික ප්‍රදාන	76,773	77,386	85,299	94,602
උපමත පාදක ප්‍රදාන	2,304	2,276	2,612	3,871
පළාත් විශේෂිත සංවර්ධන ප්‍රදාන	7,262	10,945	11,683	9,409
විශේෂ යෝජනා ක්‍රම සඳහා විදේශීය ප්‍රදාන	2,603	3,393	7,439	7,973

මූලයන්: පළාත් සභා සහ පළාත් පාලන අමාත්‍යාංශය මුදල් හා ක්‍රම සම්පාදන අමාත්‍යාංශය

විශේෂ සටහන 12

යුරෝපීය ස්වෛරීත්ව ණය අර්බුදයෙහි බලපෑම

යුරෝපා කලාපය ආශ්‍රිතව ඇති වී ඇති ණය අර්බුදයෙහි බලපෑම එම කලාපයේ අනෙකුත් රටවලට මෙන්ම ලෝකයේ අනෙකුත් ප්‍රදේශවලට ද ව්‍යාප්ත වීමේ අවදානම පිළිබඳ බොහෝ දෙනාගේ අවධානය යොමු වී ඇත. වෙළෙඳපොළ මනා පැවැත්ම තහවුරු කිරීමට සහ අර්බුදය හේතුවෙන් ඇතිවන හානිකර ප්‍රතිඵලයක් ආර්ථිකයේ අනෙකුත් අංශවලට ව්‍යාප්ත වීම වැළැක්වීමට ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාමාර්ග තුළින් උත්සාහ කළ ද, බහුතරයකගේ මතය වන්නේ එම ක්‍රියාමාර්ග ප්‍රමාණවත් නොවන බව සහ ක්‍රියාවට නැංවීමේ දී මන්දගාමී ස්වභාවයක් ගත් බවයි. යුරෝපීය රටවල තරඟකාරීත්වය ඉහළ නැංවීමට සහ රාජ්‍ය මූල්‍ය කටයුතුවල ස්වභාවය දියුණු කිරීම සඳහා වඩාත් උචිත පියවර ගත යුතුව ඇත.

අන්‍යෝන්‍ය ලෙස රඳා පවතින ගෝලීය වාතාවරණය තුළ, යුරෝපා කලාපයේ ණය අර්බුදයෙහි ප්‍රතිඵලයක් දියුණු වෙමින් පවතින රටවල් කෙරෙහි ද බලපෑම වැළැක්විය නොහැකි වේ. වෙළෙඳ සහ මූල්‍ය ප්‍රවාහයන් ඔස්සේ, දියුණු වෙමින් පවතින රටවල්වලට බලපෑම් ඇතිවිය හැකි අතර, යුරෝපීය ආර්ථිකයන් මත දැඩි ලෙස රඳා පවතින සහ රාජ්‍ය මූල්‍ය ගැලපුම් කිරීමේ හැකියාව සීමිත ආර්ථිකයන් අනෙකුත් රටවලට වඩා දැඩි අවදානමකට ලක්වනු ඇත.

දුර්වල මූල්‍ය වෙළෙඳපොළවල් සහ ආයෝජකයන්ගේ විශ්වාසය නොමැති වීම හේතුවෙන් දියුණු වෙමින් පවතින රටවලට ගලා එන ප්‍රාග්ධන ප්‍රවාහ අඩුවනු ඇත. එම නිසා යුරෝපා කලාපයේ අර්බුදය තවදුරටත් පැවතීම හේතුවෙන්, දියුණු වෙමින් පවතින රටවලට ගලා එන ණය ප්‍රවාහයන් අඩුවීමට මෙන්ම ආයෝජන ප්‍රමාදවීමට හෝ එකඟ වූ ආයෝජන අවලංගු කිරීමට ඉඩ ඇත. මීට

අමතරව, යුරෝපා කලාපයේ රජයන් විසින් හඳුන්වාදුන් රාජ්‍ය වියදම් සීමා කරගැනීමේ ක්‍රියාමාර්ගයන් ද දියුණු වෙමින් පවතින රටවල්වල අපනයන සඳහා එම රටවල්වල ඉල්ලුම අඩුවීමට හේතු විය හැක.

යුරෝපා ණය අර්බුදය හේතුවෙන් ශ්‍රී ලංකාවට ඇතිවන බලපෑම ප්‍රධාන වශයෙන්ම විදේශ වෙළඳාම, ප්‍රාග්ධන ප්‍රවාහ ලැබීම සහ සේවා නියුක්තිකයන්ගේ ප්‍රේෂණ යන අංශ කෙරෙහි වේ. ශ්‍රී ලංකාවේ අපනයන වලින් තුනෙන් එකක ප්‍රමාණයක් යුරෝපා සංගමයේ (EU) රටවලට සිදුකළද, ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රධාන වෙළෙඳ හවුල්කරුවන් වන එක්සත් රාජධානිය සහ ජර්මනිය යුරෝපා ණය අර්බුදයෙන් එතරම් බලපෑමට ලක් වී නොමැති නිසා, ශ්‍රී ලංකාවේ අපනයන සඳහා වන බලපෑම අඩු මට්ටමක පැවතිය හැක. කෙසේ නමුත්, සාම්ප්‍රදායික වෙළෙඳපොළ මත රඳා පැවැත්ම අවම කිරීම සඳහා, අපනයන වෙළෙඳපොළ සහ නිෂ්පාදන විවිධාංගීකරණය කිරීමේ ප්‍රතිපත්තිය සක්‍රීය ලෙස ක්‍රියාත්මක කළ යුතුය. තවද, යුරෝපයේ මූල්‍ය වෙළෙඳපොළවල පවතින අවිනිශ්චිතභාවය සහ ආයෝජනයට ඇති අකමැත්ත නිසා දියුණු වෙමින් පවතින රටවලින් ප්‍රාග්ධන ප්‍රවාහ ආපසු ගලායෑමක් දක්නට ලැබුණද, ශ්‍රී ලංකාවේ එවැනි තත්වයක් දක්නට නොලැබුණි. තවද යුරෝපයේ පවතින දුර්වල ආර්ථික වාතාවරණය විදේශ සේවා නියුක්තිකයන්ගේ ප්‍රේෂණ ලැබීම අඩු වීමටද හේතු විය හැක. කෙසේ නමුත්, යුරෝපයෙන් ලැබෙනුයේ ශ්‍රී ලංකාවට ලැබෙන සේවනියුක්තිකයන්ගේ සමස්ත ප්‍රේෂණවලින් සියයට 17 ක් පමණ වන නිසා, යුරෝ කලාපයේ අර්බුදය නිසා ශ්‍රී ලංකාවට ලැබෙන සේවා නියුක්තිකයන්ගේ ප්‍රේෂණවලට දැඩි බලපෑමක් ඇති නොවනු ඇත.

ප්‍රාදේශීය මාර්ග පද්ධතිය සංවර්ධනය කිරීම මෙන්ම සමාජ යටිතල පහසුකම් දියුණු කිරීමේ අරමුණ ඇතිව ආසියානු සංවර්ධන බැංකුව, ජාත්‍යන්තර ජපන් සහයෝගිතා ආයතනය සහ ලෝක බැංකුව වැනි ජාත්‍යන්තර සංවර්ධන ආයතන මේ සඳහා තවදුරටත් ආධාර ලබාදෙන ලදී. මීට අමතරව, 2011 වසරේ දී පළාත් මට්ටමින් සිදු කළ අනෙකුත් ආයෝජන රුපියල් බිලියන 10.7 ක් වූ අතර එය ප්‍රධාන වශයෙන් ප්‍රාග්ධන භාණ්ඩ අත්පත් කර ගැනීම හා වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා සහ ප්‍රාග්ධන පැවරුම් සඳහා යොමු විය.

2011 වසරේ දී පළාත් සභාවලට මධ්‍යම රජයෙන් කරන ලද පැවරුම්, රුපියල් බිලියන 115.9 දක්වා සියයට 8.2 කින් වැඩි විය. පළාත් සභාවල වියදමින් සියයට 75 කට ආසන්න ප්‍රමාණයක් මධ්‍යම රජයෙන්

ලද පැවරුම්වලින් මූල්‍යනය කළ අතර, ආදායම් රැස් කිරීමට පළාත් සභාවලට ඇති අවකාශය සීමාසහිත වීම මීට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතුවිය. සාමූහික ප්‍රදාන, මධ්‍යම රජයෙන් කරනු ලබන ප්‍රධානතම පැවරුම් කාණ්ඩය ලෙසට තවදුරටත් පැවති අතර එය මුළු පැවරුම්වලින් සියයට 82 ක් විය. ඒ අනුව, පළාත් සභාවල වර්තන වියදම් වැඩසටහනෙහි සම්පත් පරතරය පියවීම සඳහා 2011 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 94.6 ක් සාමූහික පැවරුම් යටතේ ලබා දී ඇත. මීට අමතර, විශේෂිත පළාත් සංවර්ධන වැඩසටහන් සඳහා වන පළාත් විශේෂිත සංවර්ධන ප්‍රදාන, අභිමත වියදම් අවශ්‍යතා සඳහා වන උපමාන පාදක ප්‍රදාන සහ විශේෂ යෝජනා ක්‍රම සඳහා වන ප්‍රදාන පිළිවෙළින් රුපියල් බිලියන 9.4 ක්, රුපියල් බිලියන 3.9 ක් සහ රුපියල් බිලියන 8.0 ක් විය.

6
රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තිය හා රාජ්‍ය මූල්‍ය කටයුතු

